

Obecné studijní předpoklady

Kompletní průvodce přípravou na testy **OSP** společnosti **SCIO**

- ▶ Více než 600 řešených úloh
- ▶ 3 testy s vyhodnocením
- ▶ Testové strategie a triky
- + Dvoudenní online kurz
- + Aplikace na trénování úloh

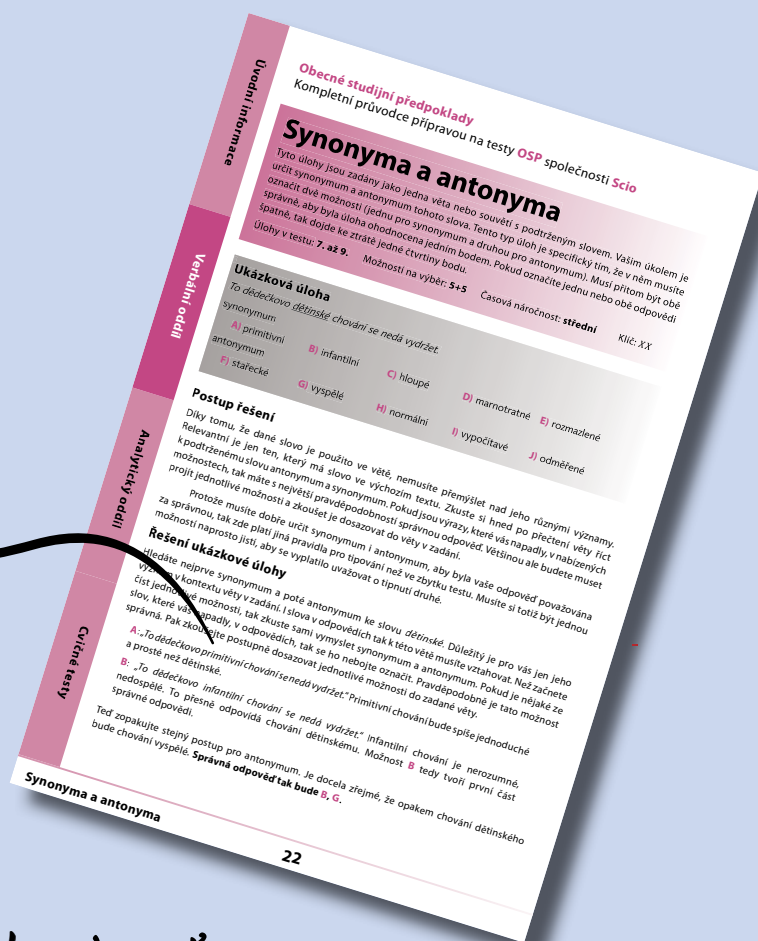
3.
aktualizované
vydání

Online kurz OSP

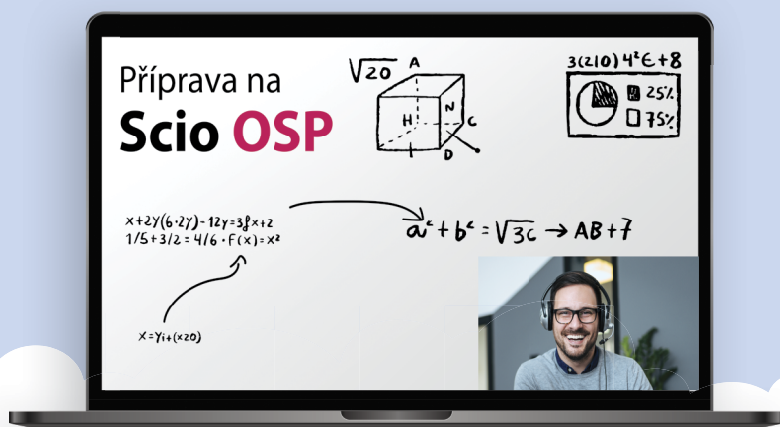
k učebnici ZDARMA

1. Na www.oscio.cz/onlinekurz
zadej kód z učebnice

Kód je: XXXX

2. Vyber si termín s lektorem nebo si pusť
záznam z již proběhlého kurzu

Aplikace OSP

k učebnici ZDARMA

1.

Na Google play nebo App Store si stáhni aplikaci OSP Testy

Aktuální odkaz ke stažení najdeš na www.oscio.cz/OSPaplikace

2.

V aplikaci se přihlas

Pro zpřístupnění databáze úloh je třeba se v aplikaci přihlásit. Jako login uveď **ucebniceOSP** a jako heslo kód z učebnice.

OBECNÉ STUDIJNÍ PŘEDPOKLADY

KOMPLETNÍ PRŮVODCE PŘÍPRAVOU
NA TESTY OSP SPOLEČNOSTI SCIO

Slovníček pojmů

OSP = Obecné studijní předpoklady (test společnosti Scio)

VŠP = Všeobecné studijní předpoklady (slovenská verze testů OSP)

TSP = Test studijních předpokladů (test Masarykovy univerzity)

NSZ = Národní srovnávací zkoušky (zkoušky společnosti Scio)

ZSV = Základy společenských věd

Percentil = Číselný údaj vyjadřující vaše umístění v rámci zkoušek

Administrátor = Osoba dohlížející na průběh NSZ

Slovo úvodem

Milí budoucí vysokoškoláci, jako obecně v životě, i u **přijímacích zkoušek na vysoké školy** platí, že štěstí přeje připraveným. Vy právě držíte v rukou publikaci, která vám pomůže s přípravou na testy **Obecných studijních předpokladů** společnosti **Scio**.

Pro zjednodušení je rozdělena do čtyř částí. První část se věnuje **testům OSP** společnosti **Scio** obecně. Dozvíte se, o co v nich vlastně jde, jakou mají strukturu a kolik na ně budete mít času. Naleznete zde také informace, jak funguje bodování a percentil, a rady, jak se připravovat, aby vaše píle dopadla na úrodnou půdu.

V druhé a třetí části se zvlášť budete věnovat oběma oddílům testů – **verbálnímu a analytickému**. Napřed se dozvíte obecné informace o daném oddílu a naučíte ze základní **strategie**, které v něm budete potřebovat. Pak jsou podrobně rozebrány **všechny typy úloh** v takovém pořadí, v jakém je v testech naleznete. Nejdříve je ukázán **postup řešení**, který je pak demonstrován na příkladu. Následuje množství **úloh k procvičení**. Pokud v nich narazíte na nějaké nejasnosti, tak vám poslouží **klíče s řešením**, které naleznete na konci každé kapitoly.

Čtvrtou a poslední část tvoří **cvičné testy**. Strukturou i počtem úloh odpovídají těm, který naleznete u **Národních srovnávacích zkoušek**. Díky orientační **percentilové tabulce** uvidíte tak, jestli už dosahujete výsledků, které potřebujete, a budete vědět, jaké skóre vás u **přijímaček** nejspíš čeká.

Věříme, že vám tato publikace poslouží dobře a přijímací zkoušky dopadnou podle vašich představ. Přejeme vám mnoho úspěchů u **testů OSP** a poté i na vámi vybrané vysoké škole.

Kolektiv autorů

Obecné studijní předpoklady

Kompletní průvodce přípravou na testy OSP společnosti SCIO

Matěj Vitouch, Lelekovice 755e, 664 31 Lelekovice

© Matěj Vitouch 2020

3. doplněné vydání

Tato publikace, ani její část nesmí být kopírována ani šířena bez výslovného souhlasu nakladatele.

Toto není oficiální učebnice společnosti Scio s.r.o.

Autoři úloh a textu: Matěj Vitouch

Jiří Horák

Tomáš Horký

Petr Pařízek

Zvláštní poděkování: Blanka Vitouchová

Tereza Smutná

Barbora Lónová

Alice Vitouchová

Daniel Šustáček

Opravy chyb a aktualizace naleznete na www.oscio.cz/aktualizace

Obsah

Slovo úvodem	2
I. ÚVODNÍ INFORMACE.....	5
Co jsou testy OSP	5
Struktura testů	5
Jaký výsledek budete potřebovat	6
Jak postupovat při přípravě	6
Jak probíhá zkouška	6
Jak v testech postupovat.....	7
OSP vs. TSP	8
II. VERBÁLNÍ ODDÍL	9
Doplňování do vět.....	10
Vztahy mezi slovy.....	16
Synonyma a antonyma	22
Co není v souladu	28
Krátké texty.....	40
Dlouhé texty	52
Porovnávání textů	70
II. ANALYTICKÝ ODDÍL.....	86
Grafy a tabulky	88
Porovnávání hodnot	106
Dostačující tvrzení	115
Slovní úlohy	121
Matematizace	145
Vynechávky.....	150
Smyslené operace	154
Funkce	157
Zebry	160
IV. CVIČNÉ TESTY.....	183
Cvičný test 1	184
Cvičný test 2.....	202
Cvičný test 3.....	226
Literatura a zdroje.....	268

I. ÚVODNÍ INFORMACE

Co jsou testy OSP

Testy OSP, které se píšší v rámci **Národních srovnávacích zkoušek (NSZ)**, mají ověřit, jaké jsou vaše předpoklady pro studium na **vysoké škole**. Tyto předpoklady mají být chápány jako součet vašich studijních dovedností a schopností. Teoreticky tedy k úspěšnému zvládnutí **NSZ** nejsou potřeba žádné konkrétní znalosti. Přesto je dobré přípravě věnovat náležitý čas. Není pravda, že se na testy **Obecných studijních předpokladů** nedá připravit. Sami uvidíte, jak se vaše výsledky budou postupně zlepšovat. **NSZ** se konají na mnoha místech v ČR i na Slovensku v několika termínech. Pokud zkoušky absolvujete ve více termínech, tak bude započítán jen váš nejlepší výsledek.

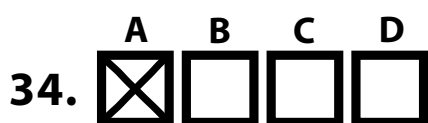
Struktura testů

U **NSZ** budete muset absolvovat dva oddíly testu **OSP – verbální a analytický**. Ve verbálním oddílu, který by měl ověřit vaši schopnost pracovat s jazykem, naleznete úlohy s texty a slovy. Na jeho řešení máte **35 minut**. Naopak oddíl analytický zjišťuje vaše matematické a logické dovednosti. Jeho časový limit je **50 minut**. Oba oddíly obsahují **33 úloh**. Důležitá informace je, že časy mezi jednotlivými oddíly jsou nepřenosné. To znamená, že pokud vám ve verbálním oddílu zbude čas, nemůžete se v něm věnovat oddílu analytickému a obráceně. Je ale stejně poměrně nepravděpodobné, že u ostrého testu budete mít více času, než potřebujete.

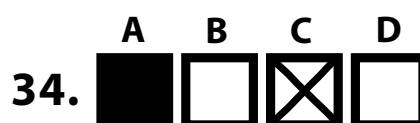
Všechny úlohy mají právě jedno správné řešení, které vybíráte ze **čtyř nebo pěti možností** (uzavřené otázky). Za správnou odpověď získáte vždy **jeden bod**. Za odpověď chybnou ztratíte **1/4 bodu** u úloh se čtyřmi možnostmi na výběr a **1/5 bodu** u úloh s pěti možnostmi na výběr. Za nezodpovězené úlohy neztrácíte ani nezískáváte nic.

Odpovědi budete zaznamenávat na samostatný list – **záznamový arch**. Jeho ukázkou naleznete na straně **184**. Zadání zpravidla neodevzdáváte, a můžete si do něj tak dělat poznámky a výpočty.

Odpovědi se zaznamenávají do archu formou křížkování (viz obrázek). Pokud se rozhodnete vaši odpověď změnit, tak původní odpověď začerníte a zakřížkujete variantu, kterou považujete za správnou. Takto opravenou odpověď již měnit nelze. Pokud později uznáte i opravenou odpověď jako chybnou, tak ji začerníte. Úloha bude hodnocena jako nevyplněná. Jako nevyplněné budou hodnoceny i úlohy, u kterých označíte jako správné dvě nebo více odpovědí.

Odpověď **A** označena jako správná

Odpověď **A** opravena na odpověď **C**

Obecné studijní předpoklady

Kompletní průvodce přípravou na testy **OSP** společnosti **Scio**

Jak probíhá zkouška

U zkoušky s vámi v místnosti bude celou dobu **administrátor**. Ten vám vysvětlí, jak budou zkoušky probíhat, a zkontroluje vaši pozvánku. Pak vám rozdá zadání testu včetně **dvou volných listů A4** na poznámky a záznamový arch. Každému uchazeči dá také černý **Centropen** na vyplňování odpovědí. Během testu bude hlídat, že nepodvádíte a že se věnujete jen správnému oddílu. Pět minut před vypršením času vás administrátor upozorní. I tak ale není na škodu vzít si s sebou vlastní **hodinky**. Budete si moci lépe rozvrhnout čas během testu. Nesmí to být ale hodinky „chytré“ a nesmí vydat žádný zvukový signál. Na to si dejte pozor i u mobilního telefonu. Pohlídejte si i budíky. Ty mohou většinou zazvonit, i když je telefon vypnutý. U ostrého testu nesmíte používat kalkulačku, tabulky, rýsovací potřeby ani vlastní papíry.

Jaký výsledek budete potřebovat

Jak pravděpodobně víte, váš výsledek u **NSZ** se udává pomocí **percentilu**. Dosažení určitého percentilu tvoří součást přijímacích kritérií na mnoha vysokých školách v České republice a na Slovensku. Důvod, proč se výsledek neudává v bodech, je eliminace odchylek, které jsou způsobeny rozdílnými obtížnostmi testových variant. Percentil totiž udává, kolik procent testovaných studentů mělo stejný nebo horší výsledek než vy. Pokud tedy budete mít nejlepší výsledek ze všech testovaných, tak váš percentil bude 100. Naopak percentil toho nejméně šťastného uchazeče bude 0. **Testy OSP** jsou vytvářeny tak, aby se průměrný uchazeč (tedy ten s percentilem 50) získal asi 50 % z celkového počtu bodů.

U Národních srovnávacích zkoušek se váš **výsledný percentil** vypočítá jako průměr percentilů z verbálního a analytického oddílu. Pro všechny termíny v daném roce kromě prvního se navíc uvádí **percentil harmonizovaný**. To znamená, že každý rok se v prvním termínu **NSZ** percentil počítá klasicky výše uvedeným způsobem, ale výsledky dalších termínů se pomocí složitých vzorců přepočítají, aby obtížnost všech termínů byla rovnocenná. Nemůže se tedy stát, že narazíte na těžší nebo lehčí termín. Všechny budou mít takovou obtížnost, jakou měl první termín daného roku.

Vysoké školy si sami určují, jakou roli budou mít testy **OSP** v přijímacím řízení. Někdy vám dobrý percentil může zajistit prominutí přijímací zkoušky, jindy je výsledek u **NSZ** jediným zohledňovaným kritériem. Zjistěte si co nejdříve, jaký percentil vámi vybraná škola zohledňuje. Naleznete to přímo na webových stránkách školy. Pozor na to, že přijímací kritéria se mohou lišit v rámci jednotlivých fakult i oborů. Některé školy navíc nezohledňují všechny termíny **Národních srovnávacích zkoušek** a někdy také přikládají verbálnímu a analytickému oddílu odlišnou váhu.

Jak postupovat při přípravě

Bude dobré, když si předem rozmyslíte, kolik času přípravě na zkoušky věnujete. Zkuste si určit **přesný časový údaj**. Řekněte si třeba, že přípravě na testy **OSP** věnujete minimálně 30 hodin. Na první pohled se to může zdát hodně, ale při hodině denně bude vaše příprava trvat měsíc. To není tolik, když si uvědomíte, jak velký vliv mohou mít výsledky **Národních srovnávacích zkoušek** na zbytek vašeho života. Pokud je to ještě možné, tak počítejte raději i s rezervou. Jistě uznáte, že je lepší být připraven týden dopředu, než být připraven nedostatečně. Zkuste se také učit každý den v pravidelný čas. Postupně se z učení stane zvyk a bude pro vás jednodušší. To se vám bude hodit i na vysoké škole.

U ostrého testu nebudete moci použít kalkulačku. To znamená, že se všechny výpočty dají zvládnout buď z hlavy nebo maximálně na papíře. Už při procvičování je tedy vhodné kalkulačku nepoužívat. Pokud zjistíte, že vám dělá problémy základní matematika, tak procvičujte příklady malé a velké násobilky.

Testy jsou úmyslně koncipovány tak, aby naprostá většina uchazečů nestihla ve stanoveném časovém limitu vyřešit všechny úlohy. Už při přípravě se tedy na rychlost musíte soustředit. Nestačí, když budete umět řešit všechny typy úloh. Musíte být schopni řešit je rychleji než ostatní.

Jak v testech postupovat

Protože pravděpodobně nestihnete vyřešit všechny úlohy v testu, tak je dobré začít úlohami, které vám zaberou nejméně času. Některé typy úloh jsou obecně jednodušší, a vyplatí se tak s nimi začít většině studentů. Naopak jiné typy úloh je lepší nechat si na konec. U popisu jednotlivých oddílů se dozvíte, které úlohy to jsou.

I když budete v testech dobře postupovat, stejně se dřív nebo později na nějaké úloze zaseknete. Proto je dobré zavést si **systém značek**, které budete v testu používat. Když narazíte na úlohu, u které vůbec nebudete vědět, jakým způsobem ji řešit, tak si k ní udělejte značku (třeba křížek) a pokračujte dál. U jiných úloh nejspíš budete vědět, jak by řešení vypadalo, ale zabralo by vám příliš mnoho času. U takových úloh si udělejte jinou značku (třeba otazník) a začněte se věnovat další úloze.

Když budete mít všechny ostatní úlohy hotové, a ještě vám bude zbývat čas, tak se můžete věnovat úlohám s otazníkem. Úlohy s křížkem řešte teprve když budete mít hotové a zkontrolované i úlohy s otazníkem, a pořád ještě budete mít čas. To se může stát, pokud postupujete opravdu rychle nebo když si uděláte křížek u příliš velkého množství úloh. Je dobré si označovat i vyřešené úlohy (třeba fajfkou). Usnadní vám to orientaci v testu.

- ✓ *Vyřešená úloha*
- ? *K této úloze se chci vrátit*
- ✗ *K této úloze se už nechci vracet*

Často lze některou z odpovědí na základě logické úvahy vyloučit i bez řešení úlohy. Můžete si tedy obdobně **označovat i jednotlivé odpovědi**. To vám ušetří čas, když se k úloze budete vracet.

Odpovědi zanášejte do záznamového archu **průběžně**. Nečekejte s tím až na konec oddílu. Žádný čas navíc nedostanete. V testu budete mít spoustu výpočtů a poznámek, správné odpovědi byste tedy už těžko dohledávali.

Pokud nějaké úlohy přeskakujete, tak si dejte pozor, abyste vynechali příslušný počet řádků i v záznamovém archu. Výsledky vyhodnocuje počítač, kterému nemůžete vysvětlit, že jste zanesli správnou odpověď, ale do špatného řádku. Ze stejného důvodu nemá cenu cokoliv do archu dopisovat nebo se snažit o opravy jiným způsobem, než jaký je předepsaný.

Obecné studijní předpoklady

Kompletní průvodce přípravou na testy **OSP** společnosti **Scio**

Na konci obou oddílů je vhodné nechat si nějaký čas na **natipování úloh**, které jste nestihli vyřešit. To se vyplatí, pokud se vám u úlohy povede alespoň jednu odpověď vyloučit. Nezapomeňte, že každá úloha je ohodnocena jedním bodem, u úloh se čtyřmi možnostmi ztrácíte za špatnou odpověď jednu třetinu bodu a u úloh s pěti možnostmi na výběr čtvrtinu bodu. Pokud by tedy všichni uchazeči jen slepě natipovali všechny odpovědi, průměrný počet bodů bude nula. Když se vám ale podaří jednu nebo více odpovědí vyloučit, tak v průměru za tipnutí získáte více bodů, než kolik jich ztratíte.

OSP vs. TSP

Možná jste se setkali i se zkratkou **TSP (Test studijních předpokladů)**. Tento test k přijímacímu řízení používají pouze některé fakulty **Masarykovy univerzity v Brně**. Struktura i typy úloh testů **TSP** a **OSP** se liší. Test TSP obsahuje šest subtestů (oddílů) (verbální, numerické, analytické a kritické myšlení, prostorovou představivost a kulturní přehled), mezi kterými je možné libovolně přecházet. Největší rozdíl pocítíte v **kulturním přehledu**. V testech Masarykovy univerzity jsou totiž i otázky týkající se politiky, světové literatury, historie... U všech úloh je na **výběr z pěti možností** a za špatnou odpověď se strhává vždy **0,25 bodu**. Testy TSP tvoří celkem **60 otázek**, na které máte **100 minut** čistého času. Na Test studijních předpokladů máte **jen jeden pokus**, kdežto **Scio testy** můžete absolvovat v několika termínech.

Některé vysoké školy také vytvářejí vlastní testy **Obecných studijních předpokladů**. Ty se od testů **OSP** společnosti **Scio** více či méně liší. Před tím, než zahájíte přípravu, si tedy dobře zjistěte, jaká je podoba testů, které vás čekají.

II. VERBÁLNÍ ODDÍL

35 minut

33 úloh

Verbální oddíl dostanete u testů OSP do ruky první. Měl by testovat vaši schopnost pracovat se slovem a jazykem. Proto v něm velká část úloh založená na práci s texty. Obecně by se dalo říci, že v tomto oddílu budou mít výhodu pravidelní čtenáři.

Typy úloh ve verbálním oddílu jsou:

- Doplnování do vět
- Vztahy mezi slovy
- Synonyma a antonyma
- Co není v souladu
- Krátké texty
- Dlouhé texty
- Porovnávání textů

Strategie

Začněte u úloh, které jste schopni vyřešit rychle. Časově náročné jsou hlavně úlohy s texty. Obecně platí, že čím delší výchozí text u úlohy je, tím více času úloha zabere. Dobrou zprávou je, že nejdelší texty jsou koncipovány na konci oddílu. Díky tomu je vhodné úlohy řešit v tom pořadí, v jakém je v testu naleznete. Nicméně stále je důležité, abyste se uměli v oddílu orientovat. Musíte vědět, co přijde dříve a co později. Nebudete tak muset trávit čas zjišťováním co dělat, když se přesunete k dalšímu typu úloh.

Ve všech úlohách s texty se soustřeďte na porozumění obsahu textů. Bude k ničemu, když text přečtete rychle, ale nebudete vědět, o čem pojednával. Nemůžete být ale ani příliš důslední, a trávit tak nad nějakým textem více času, než je nezbytně nutné. Po přečtení byste měli být schopni jednou větou shrnout hlavní myšlenku a mít představu, jaké informace se v textu nachází a kde zhruba je najdete. Budete je tak moci zpětně dohledat, pokud to úlohy budou vyžadovat. K tomu vám může pomoci podtrhávání důležitých slov a pojmů, na které při čtení narazíte.

U ostatních úloh (*Doplnování do vět, Vztahy slov, Synonyma a antonyma*) se místo smyslu textu budete soustředit na význam jednotlivých slov, případně vět. Dejte si pozor na to, že slova mají často několik významů.

Obecné studijní předpoklady

Kompletní průvodce přípravou na testy **OSP** společnosti **Scio**

Doplňování do vět

Jedná se o úlohy s krátkým odstavcem, ve kterém jsou dvě nebo tři slova vynechána. Vaším úkolem je vybrat z nabízených možností taková slova, která se na vynechaná místa nejlépe významově a stylisticky hodí. Zohledňujte i smysl textu jako celku.

Úlohy v testu: **1. až 3.** Možností na výběr: **5** Časová náročnost: **malá** Klíč: str. **14**

Ukázková úloha

Seriózní radou je _____, že většina profesionálů, kteří svoji práci berou vážně, by měla přestat _____ sociální média, aby se mohla lépe soustředit na klíčové činnosti.

- A)** paradigma – kontrolovat **B)** ideologie – používat **C)** tvrzení – zneužívat
D) kritika – navštěvovat **E)** konstatování – sledovat

Postup řešení

Při řešení těchto úloh čtete text věty nebo souvětí v zadání, dokud nenarazíte na první vynechané místo. Pak do něj zkoušejte postupně dosadit první slova z nabízených odpovědí. Už teď budete pravděpodobně schopni několik odpovědí vyloučit. U takových možností si udělejte křížek. Budete tak vědět, že při zkoušení dalšího vynechaného místa už je nemusíte zohledňovat. Pak pokračujte obdobně dalším prázdným místem. Pokud vám nakonec zůstane jen jedna odpověď, máte vyhráno. Jestli jste už zkoušeli dosadit za poslední vynechané slovo, a stále vám zbývá několik možných odpovědí, tak zkoušejte dosadit vždy všechna slova z jedné odpovědi zároveň a soustředte se na smysl textu jako celku. Uvidíte, že jen jedna odpověď vám dá smysluplný výsledek. Zadáním těchto úloh je najít odpověď, která do textu pasuje nejlépe. Ani po doplnění správné odpovědi tak nemusí být souvětí dokonalé.

Řešení ukázkové úlohy

Zkuste postupně dosazovat slova z odpovědí na první vynechané místo. Možnosti **A**, **B** a **D** lze už teď vyřadit, protože paradigma, ideologie ani kritika pravděpodobně nebudou seriózní radou. Na výběr vám tak zůstávají odpovědi **C** a **E**. Z nich dosazujte na druhé vynechané místo v zadání. Protože souvětí nejspíš nebude mluvit o tom, že většina profesionálů zneužívá sociální média, tak **jako správná odpověď zůstává možnost E**.

Celá věta tedy vypadá takto:

Seriózní radou je konstatování, že většina profesionálů, kteří svoji práci berou vážně, by měla přestat sledovat sociální média, aby se mohla lépe soustředit na klíčové činnosti.

Příklady

1. 1.

Využití slepeckého psůvoda v _____ může usnadnit život nejednomu _____.

- A) životě – slepému
- B) zahraničí – hluchému
- C) praxi – nevidomému
- D) divadle – krátkozrakému
- E) nemocnici – postiženému

1. 2.

Při jednání o _____ manévrech proti nepříteli generál uvedl, že se obává vysokých _____.

- A) neškodných – prodělků
- B) zastrašovacích – zisků
- C) smířlivých – škod
- D) útočných – ztrát
- E) ústupných – benefitů

1. 3.

Díky _____ zjevení Krista se stalo místo _____.

- A) náhlému – šokujícím
- B) krásnému – uctívaným
- C) údajnému – posvátným
- D) pohoršujícímu – odstrašujícím
- E) utajovanému – zabezpečeným

1. 4.

Některé _____ půjčky od nebankovních společností mohou _____ desítky věřitelů, kteří uzavřeli smlouvu.

- A) nevýhodné – roztoužit
- B) podvodné – oklamat
- C) spolehlivé – vystrašit
- D) úsporné – podvést
- E) lákavé – rozplakat

1. 5.

Pro lepší _____ webových stránek, které právě prohlížíte, jsme zavedli _____ menu.

- A) orientaci – hierarchické
- B) přehlednost – jednodušší
- C) náhled – kvalitnější
- D) názornost – objemnější
- E) vzhled – zastaralé

1. 6.

Při reportáži, která se týkala soudního sporu o Vídeňský rybník, museli dát _____ pozor na presumpci _____.

- A) kameramani – kamery
- B) řidiči – osudu
- C) soudci – viny
- D) novináři – neviny
- E) moderátoři – úcty

1. 7.

Agresivní _____ byli _____ městskou policií z důvodu poškozování cizí věci a ublížení na zdraví.

- A) mladíci – napomenuti
- B) útočníci – zadržení
- C) politici – pozdraveni
- D) podnapilí – vyrušení
- E) nezletilí – potrestáni

1. 8.

Jednotlivé _____ z domova i zahraničí nás opakovaně utvrzují v přesvědčení, že brzy budou muset všichni začít _____ o budoucnosti lidstva.

- A) zvěsti – jednat
- B) oznámení – diskutovat
- C) novinky – hloubit
- D) zprávy – spekulovat
- E) výpovědi – přemýšlet

Obecné studijní předpoklady

Kompletní průvodce přípravou na testy **OSP** společnosti **Scio**

1. 9.

Pro _____ čtenáře klasické literatury byl moderně pojatý snímek velkým _____.

- A) nadšené – zkomplikováním
- B) oblíbené – překvapením
- C) lhostejné – očekáváním
- D) vášnivé – zklamáním
- E) talentované – přínosem

1. 10.

Zahrneme-li v úvahu všechny _____, kterých se obžalovaný dopustil, nemá smysl uvažovat o _____.

- A) činnosti – poplatku
- B) podvody – povýšení
- C) prodělky – osvobození
- D) přestupky – odvolání
- E) tresty – vězení

1. 11.

Z výsledků _____, které se účastnilo 500 respondentů, _____, že 80 % žáků základní školy má největší strach ze špatných známek.

- A) průzkumu – se ukázalo
- B) ankety – vyplynulo
- C) výzkumu – se zjistilo
- D) šetření – se vyčetlo
- E) inspekce – se vyšetřilo

1. 12.

Snímek mladého nadějného spisovatele vykresluje autorův _____ život v poušti, díky kterému si jistě získá _____ diváků.

- A) snadný – úctu
- B) strastiplný – posměch
- C) kompromitující – potlesk
- D) komplikovaný – kritiku
- E) nesnadný – obdiv

1. 13.

Poškozením pevného disku může dojít ke ztrátě _____ dat, proto by měl každý uživatel předejít této _____ zálohováním.

- A) osobních – zkáze
- B) důvěrných – nepleše
- C) důležitých – nepříjemnosti
- D) interních – rozmařilosti
- E) standardních – komplikaci

1. 14.

Každý _____ musí finančnímu úřadu předložit daňové přiznání za předcházející _____ období.

- A) podnikatel – pracovní
- B) živnostník – zdaňovací
- C) lichvář – výdělečné
- D) majitel – daňové
- E) zaměstnanec – ziskové

1. 15.

Ačkoliv situace žen od dob minulých značně _____, stále panují názory, že jsou muži na pracovištích _____.

- A) ustoupila – ponižování
- B) postoupila – oslavování
- C) povýšila – kvitování
- D) propukla – podporování
- E) pokročila – zvýhodňování

1. 16.

Spotřebitelé _____ průmyslu hledají prostředky k nekončícímu _____ vlastních potřeb.

- A) potravního – požehnání
- B) chemického – zvládnutí
- C) konzumního – uspokojení
- D) falešného – naplnění
- E) amerického – poklesu

1. 17.

Díky laskavému _____ pana ředitele jsme se mohli zúčastnit i krajského matematického přeboru, jehož výsledek nás opět naplnil novým _____ do další práce.

- A) slovu – citem
- B) přístupu – životem
- C) rozkazu – potěšením
- D) přijetí – zdarem
- E) svolení – elánem

1. 18.

V průběhu studia na vysoké škole se od studentů _____ zájem o probíranou látku a průběžná _____, která se zúročí ve zkouškovém období.

- A) vynucuje – znalost
- B) zjišťuje – námaha
- C) očekává – příprava
- D) vyžaduje – kontrola
- E) vymáhá – soustředěnost

1. 19.

Při _____ předávání cen mohli opět diváci očekávat _____ světoznámého orchestru Bon.

- A) novoročním – znevážení
- B) slavnostním – vystoupení
- C) veselém – vtipy
- D) pohostinném – nadšení
- E) uvítacím – euforii

1. 20.

S rostoucí mírou _____ se zvýšila _____ nabízených produktů.

- A) spotřeby – přehlednost
- B) inflace – akceschopnost
- C) poptávky – rozmanitost
- D) nabídky – cena
- E) návyku – kvalita

1. 21.

Očekával velké _____, proto byl ochotný podstoupit patřičné _____.

- A) zisky – riziko
- B) daně – papírování
- C) poplatky – nekalosti
- D) příjmy – benefity
- E) úplatky – výslechy

1. 22.

Díky novým technologiím mají ženy v _____ více času na své _____.

- A) zahraničí – povinnosti
- B) práci – deprese
- C) noci – záliby
- D) domácnosti – zájmy
- E) menopauze – touhy

1. 23.

Pokud spuštěný _____ vyžaduje častý _____ do stálé paměti, je vhodné jeho zdrojové soubory _____ do složky na pevný disk.

- A) program – zásah – položit
- B) proces – přístup – umístit
- C) adresář – náhled – vložit
- D) projekt – přísun – přesměrovat
- E) obrázek – vstup – přesunout

1. 24.

Karel IV. byl český král, jehož _____ činy měly za následek _____ vzdělanost obyvatelstva. Také se zasloužil o mnoho změn, které _____ situaci Čech. Proto se mu přezdívá „Otec vlasti“.

- A) moderní – slabší – zhoršily
- B) pokrokové – lepší – zlepšily
- C) absolutistické – lepší – změnily
- D) kruté – horší – zlepšily

Obecné studijní předpoklady

Kompletní průvodce přípravou na testy **OSP** společnosti **Scio**

Klíč a řešení

Opravy chyb a aktualizace naleznete na www.oscio.cz/aktualizace

-
- 1.1. C ➤** Po prvním vynechaném místě zůstávají na výběr odpovědi A a C (Věty „Využití slepeckého psovoda v zahraničí/divadle/nemoci...” nedávají příliš smysl). Na druhé vynechané místo se více hodí odpověď C.
-
- 1.2. D ➤** Po prvním vynechaném místě na výběr zůstávají odpovědi B a D. Po druhém vynechaném místě zůstane odpověď D, protože generál by se jistě neobával vysokých zisků.
-
- 1.3. C ➤** Zjevení Krista pravděpodobně nebylo utajované ani pohoršující. Věta asi také nebude o krásném zjevení (odpověď B) ani šokujícím místě (odpověď A). Zůstává tedy odpověď C.
-
- 1.4. B ➤** Po prvním vynechaném místě nic s jistotou vyloučit nelze. Na druhém vynechaném místě jistě nebudou slova *roztoužit ani vystrašit*. Jako celek věta bude dávat největší smysl po doplnění slov z odpovědi B.
-
- 1.5. B ➤** První vynechané místo zúží možné odpovědi na B, C a E. (Můžeme mít orientaci na webových stránkách, ale ne orientaci webových stránek. O názornosti webových stránek souvětí také nebude.) Po druhém vynechaném místě zůstane jen odpověď B.
-
- 1.6. D ➤** První vynechané místo vyřadí odpovědi B a C, protože ty jen těžko souvisí s reportáží. Druhé prázdné místo vám nechá jen odpověď D, protože *presumpce neviny* je ustálené slovní spojení a *presumpce kamery* ani *presumpce úcty* nedávají smysl. (Presumpce = předpoklad, domněnka)
-
- 1.7. B ➤** První vynechané místo vyřadí odpovědi D a E. Na druhé se hodí pouze slovo z odpovědi B, protože napomenutí by byl příliš slabý trest za poškozování cizí věci a ublížení na zdraví. Rozhodně to není ani důvod, proč bychom někoho měli zdravit.
-
- 1.8. D ➤** Určitě lze vyloučit *výpovědi z domova* a *zvěsti z domova*. Spojení *hloubit o budoucnosti lidstva* také nedává smysl. Na výběr tak zůstávají odpovědi D a E. S oběma by text dával smysl, ale zprávy se do daného kontextu přece jen hodí více než oznámení.
-
- 1.9. D ➤** Po prvním vynechaném místě zůstávají možné odpovědi A a D. I jako celek dává text smysl s oběma odpověďmi. Přece jen je ale více pravděpodobné, že snímek bude zklamáním, než že bude zkomplikováním.
-
- 1.10. D ➤** Obžalovaný se nejspíš nebude dopouštět trestů, činností ani proděleků. Po doplnění slov z odpovědi B nedává souvětí smysl jako celek.
-
- 1.11. B ➤** Ze slov „*kteří se účastnilo*“ je jasné, že na první vynechané místo patří slovo ženského rodu. To výběr zúží na odpovědi B a E. Respondenti se budou účastnit spíš ankety než inspekce. Správná odpověď je tedy B.
-

- 1.12. E ➤ Na první vynechané místo sedí slova *strastiplný* (B), *komplikovaný* (D) a *nesnadný* (E). Na druhé místo nejlépe pasuje slovo z odpovědi E.
- 1.13. C ➤ Na první vynechané místo příliš nepasuje odpověď E se slovem *standartních*. Na druhé prázdné místo nejlépe ze zbylých pasuje slovo *nepříjemnosti*.
- 1.14. B ➤ Lichvář určitě nebude finančnímu úřadu předkládat daňové přiznání. U majitele bychom pravděpodobně specifikovali, co vlastní. Pomůže nám také, že na druhém vynechaném místě dostaneme ustálené slovní spojení *zdaňovací období*.
- 1.15. E ➤ Nedává smysl, aby situace žen *ustoupila*, *povýšila* nebo *propukla*. Nepanují ani názory, že muži jsou na pracovištích oslavováni.
- 1.16. C ➤ Věta nejspíš nebude o spotřebitelích amerického, chemického ani falešného průmyslu. *Požehnání vlastních potřeb také nebude hledané spojení*.
- 1.17. E ➤ Na první vynechané místo jistě nepasuje odpověď C se spojením *laskavý rozkaz*. Do práce se budete spíše pouštět s elánem než s citem, životem nebo zdarem.
- 1.18. C ➤ Od studentů na vysoké škole se nebude nic zajišťovat ani vynucovat. Na druhé místo nejlépe pasuje slovo *příprava* z odpovědi C.
- 1.19. B ➤ Předávání cen nebude pohostinné ani uvítací. Od orchestru se určitě neočekává znevážení ani vtipy.
- 1.20. C ➤ Rostoucí míra návyku nedává příliš smysl a určitě se také nebude zvyšovat akceschopnost nebo přehlednost produktů. S růstem nabídky by cena naopak klesala.
- 1.21. A ➤ Na první vynechané místo nelze doplnit slovo *úplatky* z odpovědi E. Na druhé vynechané místo nepasují slova *nekalosti* a *benefity*. Odpověď B nedává smysl jako celek.
- 1.22. D ➤ Nové technologie nebudou pravděpodobně spojovány s ženami v zahraničí, noci ani menopauze. Ani spojení *více času na deprese* není vhodné.
- 1.23. B ➤ Na první vynechané místo nepasují slova *adresář*, *projekt* ani *obrázek*. V odpovědi A určitě není správně spojení *soubory položit do složky*.
- 1.24. B ➤ Pouze po prvním vynechaném místě žádnou odpověď vyřadit nelze. (Nezapomeňte, že musíte vycházet jen z výchozího textu. Nemůžete tedy zohlednit žádnou vaši předešlou znalost o Karlu IV.) Na druhém vynechaném místě můžeme vyřadit odpovědi A a C. (Moderní činy by pravděpodobně neměly za následek slabší vzdělanost a absolutistické činy by ji nezlepšovaly.) Spojení *„změn, které stagnovali situaci Čech“* jde samo proti sobě. Po doplnění odpovědi D by text nedával smysl jako celek.

Obecné studijní předpoklady

Kompletní průvodce přípravou na testy **OSP** společnosti **Scio**

Vztahy mezi slovy

V tomto typu úloh dostanete v zadání dvě dvojsloví, mezi kterými je rovnítko. V každém z těchto dvojsloví bude však jedno slovo chybět. Vaším úkolem je přijít na to, která z nabízených odpovědí obsahuje taková slova, po jejichž doplnění bude nejpodobnější vztah mezi dvojicí slov napravo a nalevo od rovnítka. Pořadí slov ve dvojici je důležité.

Úlohy v testu: **4. až 6.** Možností na výběr: **5** Časová náročnost: **malá** Klíč: **str. 20**

UKÁZKOVÁ ÚLOHA

_____ : PAST = _____ : HMYZ

- A) kořist – květina
- B) díra – moucha
- C) listí – potrava
- D) lov – mraveniště
- E) podvod – mucholapka

Postup řešení

Je důležité pochopit, jak vztahy mezi slovy fungují. Pokud budete v zadání mít například dvojici *ŘÍZEK : POKRM*, tak první slovo je podmnožinou slova druhého. (Řízek je druhem pokrmu.) Budete tedy hledat takovou odpověď, po jejímž doplnění vznikne dvojice, kde první slovo je podmnožinou druhého. (Nikoliv naopak. Na pořadí slov záleží.) Podobný vztah tak bude mít třeba dvojsloví *Jeep : auto*.

Jediný možný způsob řešení je zkoušení jednotlivých odpovědí. Začněte tak, že vezmete první slovo z odpovědi A a dosadíte ho na první vynechané místo. Pak zkuste definovat vztah mezi slovy ve dvojici nalevo od rovnítka. Pokud vztah není zjevný, zkuste použít obě slova v jednoduché větě. Například:

Řízek je můj oblíbený pokrm.

Obdobně dosadte druhé slovo z odpovědi A na druhé vynechané místo a definujte, jaký je vztah mezi slovy napravo od rovnítka. Pokud je stejný jako ten nalevo, našli jste správnou odpověď. Pokud jste vztah definovali pomocí věty, tak do ní dosadte novou dvojici slov a ověřte, zda věta stále dává smysl.

Jeep je moje oblíbené auto.

Řešení ukázkové úlohy

Po doplnění prvního slova odpovědi A získáte dvojici *kořist : past*. Vztah mezi těmito slovy můžete definovat tak, že past slouží k polapení kořisti. Napravo od rovnítka odpověď **A** vytvoří dvojici *květina : hmyz*. Protože květina ve své podstatě neslouží k polapení hmyzu, tak odpověď **A** není správná. Pokračujte tedy druhou odpovědí a definujte vztah ve dvojici *díra : past*. Může vás napadnout, že díra je druhem (podmnožinou) pasti. Protože zároveň platí, že moucha je druhem hmyzu, tak **odpověď B je správná**.

Příklady

2. 1.

_____ : OZDOBA = _____ : FIRMA

- A) žena – muž
- B) baňka – výrobek
- C) sklo – zboží
- D) estetičnost – zisk
- E) svátek – inflace

2. 2.

DÍTĚ : _____ = _____ : CENZURA

- A) plínky – novinář
- B) alkohol – spisovatel
- C) matka – text
- D) škola – totalita
- E) zákaz – autor

2. 3.

HRA : _____ = _____ : HLAD

- A) zábava – půst
- B) stůl – žaludek
- C) postava – jídlo
- D) sázka – kuchař
- E) kostka – lžička

2. 4.

LŮJ : _____ = _____ : MOTOR

- A) svíčka – kouř
- B) tuk – auto
- C) jelen – píšť
- D) mast – vazelína
- E) buňka – benzín

2. 5.

_____ : SOCIÁLNÍ SÍŤ = _____ : TRIČKO

- A) uživatel – textil
- B) zpráva – skvrna
- C) zdrojový kód – látka
- D) reklama – pračka
- E) administrátor – prodavač

2. 6.

CESTA : _____ = _____ : OBRAZ

- A) dálnice – galerie
- B) tráva – rám
- C) vozovka – dílo
- D) způsob – barva
- E) cíl – sláva

2. 7.

_____ : KÁVA = _____ : MÝDLO

- A) lék – nemoc
- B) nápoj – šampón
- C) mléko – koupelna
- D) spánek – špína
- E) dort – čistota

2. 8.

_____ : PES = CHRÍPKA : _____

- A) kočka – nemoc
- B) antilopa – laň
- C) zvíře – člověk
- D) kokršpaněl – choroba
- E) přítel – neduh

2. 9.

ŽOVIÁLNOST : _____ = ÚZKOST : _____

- A) sebejistota – introverze
- B) dětinskost – otevřenost
- C) dobromyslnost – bázeň
- D) přemoudřelost – chytrost
- E) veselost – pohoda

2. 10.

_____ : ROHLÍK = BETONÁRKA : _____

- A) chleba – cement
- B) prodavač – salám
- C) pekárna – beton
- D) pečivo – stavebniny
- E) snídaně – zaměstnanost

Obecné studijní předpoklady

Kompletní průvodce přípravou na testy **OSP** společnosti **Scio**

2. 11.

KLÁVESNICE : TEXT = _____ : _____

- A) lopatka – smetí
- B) čaj – kofein
- C) lampa – světlo
- D) monitor – film
- E) televize – komedie

2. 12.

ČERNÝ ČAJ : _____ = _____ : PIVO

- A) mléko – voda
- B) káva – víno
- C) pomeranč – hruška
- D) tekutina – nápoj
- E) voda – chmel

2. 13.

_____ : OPERAČNÍ SYSTÉM = AUTO : _____

- A) program – motorka
- B) počítač – motor
- C) proces – jízda
- D) dokument – volant
- E) obchod – dealer

2. 14.

CHLEBA : _____ = _____ : SOUDCE

- A) sněmovna – poslanec
- B) pekař – rozsudek
- C) pokrm – spravedlnost
- D) pomazánka – porota
- E) mouky – právo

2. 15.

_____ : _____ = UNIVERZITA : STUDENT

- A) zaměstnanec – zaměstnání
- B) učitel – škola
- C) parlament – poslanec
- D) rodina – syn
- E) prodáváč – obchod

2. 16.

ŽIVOT : _____ = _____ : LEŽ

- A) narození – nepravda
- B) smrt – pravda
- C) práce – podvod
- D) pánev – hrnec
- E) pojištění – odhalení

2. 17.

MOZEK : _____ = LES : _____

- A) neuron – strom
- B) hlava – smrk
- C) rozum – louka
- D) člověk – myslivec
- E) IQ – zvěř

2. 18.

_____ : TULIPÁN = _____ : VÁNOCE

- A) růže – dárky
- B) květina – Ježíšek
- C) okrasa – kapr
- D) zahradník – prodáváč
- E) rostlina – svátek

2. 19.

_____ : OTEC = TETA : _____

- A) muž – žena
- B) syn – neteř
- C) děda – příbuzný
- D) sestra – synovec
- E) matka – strýc

2. 20.

SMUTEK : _____ = _____ : DÉŠŤ

- A) deprese – mrhnutí
- B) radost – sníh
- C) pláč – záplava
- D) emoce – pohroma
- E) strom – dub

2. 21.

AUTO : _____ = VLAK : _____

- A) kola – nádraží
- B) spolehlivost – rychlost
- C) benzín – strojvedoucí
- D) kamion – mašina
- E) silnice – koleje

2. 22.

POHLAVNÍ STYK : _____ = _____ : TREST

- A) láska – právo
- B) zábava – vina
- C) potomek – zločin
- D) bezpečí – přestupek
- E) riziko – smrt

2. 23.

NAROZENÍ : _____ = IMATRIKULACE : _____

- A) porodnice – úřad
- B) život – učivo
- C) smrt – promoce
- D) dítě – škola
- E) oslava – maturita

2. 24.

ŽENA : _____ = PÍSEŇ : _____

- A) dívka – báseň
- B) stařena – muzika
- C) muž – klavír
- D) dáma – óda
- E) šaty – noty

2. 25.

_____ : RADOST = MINULOST : _____

- A) euforie – historie
- B) smutek – budoucnost
- C) pohoda – dějiny
- D) pocit – přítomnost
- E) mozek – čas

1. 26.

SPALNIČKY : _____ = _____ : BUK

- A) rýma – topol
- B) zdraví – listí
- C) doktor – lesník
- D) virus – dřevo
- E) příznak – rostlina

2. 27.

_____ : ČETBA = AUTOMOBIL : _____

- A) studovna – dálnice
- B) písmena – součástky
- C) kniha – jízda
- D) vzdělanost – adrenalin
- E) odstavec – pohon

2. 28.

VEGETARIÁN : _____ = _____ : BIBLE

- A) hegemon – totalitarismus
- B) zelenina – kněz
- C) maso – muslim
- D) zdraví – morálka
- E) jelito – církev

2. 29.

_____ : DÉŠŤ = _____ : SLOVO

- A) kapka – písmeno
- B) rostliny – přízvuk
- C) okap – komunikace
- D) vláha – souvětí
- E) voda – citoslovce

2. 30.

_____ : VÁNOCE = ŽIDÉ : _____

- A) křesťané – chanuka
- B) stromeček – hvězda
- C) náboženství – tóra
- D) atmosféra – Semité
- E) ozdoby – svíce

Obecné studijní předpoklady

Kompletní průvodce přípravou na testy **OSP** společnosti **Scio**

Klíč a řešení

Opravy chyb a aktualizace naleznete na www.oscio.cz/aktualizace

- 2.1. D ➤ Cílem ozdoby je estetičnost a cílem firmy je zisk.
- 2.2. E ➤ Cenzura zamezuje autorovi něco publikovat podobně jako dítěti zákaz něco dělat.
- 2.3. A ➤ Ze hry budeme mít zábavu a z půstu budeme mít hlad.
- 2.4. C ➤ Lůž je součást jelena a píst je součást motoru.
- 2.5. C ➤ Sociální síť je tvořená kódem a tričko je tvořeno látkou.
- 2.6. C ➤ Vozovka je podmnožinou cesty a obraz je podmnožinou díla.
- 2.7. D ➤ Kávu používáme proti spánku a proti špině používáme mýdlo.
- 2.8. D ➤ Kokršpaněl je podmnožinou psa a chřipka je podmnožinou choroby.
- 2.9. C ➤ Žoviálnost je synonymem k dobromyslnosti a úzkost je synonymem bázně.
- 2.10. C ➤ Rohlíky se vyrábí v pekárně a beton se vyrábí v betonárce.
- 2.11. C ➤ Klávesnice slouží k vytváření textu a lampa slouží k vytváření světla.
- 2.12. B ➤ Černý čaj a káva na nás budou mít podobné účinky (bdělost). Pivo a víno nám způsobí opilost.
- 2.13. B ➤ Operační systém „pohání“ počítač a motor pohání auto.
- 2.14. B ➤ Produktem pekaře je chleba a „produktem“ soudce je rozsudek.
- 2.15. C ➤ Student navštěvuje univerzitu a poslanec navštěvuje parlament.
- 2.16. B ➤ Život je chápán jako opak smrti stejně jako pravda opak lži.
- 2.17. A ➤ Mozek je tvořen neurony a les je tvořen stromy.
- 2.18. E ➤ Tulipán je podmnožinou rostliny a Vánoce jsou podmnožinou svátku.
- 2.19. E ➤ Otec a matka jsou vůči mně ve stejném vztahu (rodiče) stejně jako teta a strýc.
- 2.20. A ➤ Smutek lze chápat jako slabou depresi. Mrhnutí je slabý děšť.
- 2.21. E ➤ Auto jezdí po silnici a vlak jezdí po kolejích.
- 2.22. C ➤ Trest je následkem zločinu a potomek je následkem pohlavního styku.
- 2.23. C ➤ Narozením začíná život, který končí smrtí. Imatrikulací začíná studium ukončené promocí.

2.24. D ➤ Dáma je podmnožinou ženy a óda je podmnožinou písně.

2.25. B ➤ Minulost lze chápat jako protiklad budoucnosti. Smutek je pak protikladem radosti.

2.26. A ➤ Spalničky i rýma patří do stejné množiny (nemoci). Buk a topol patří do množiny stromů.

2.27. C ➤ Kniha slouží k četbě a automobil slouží k jízdě.

2.28. C ➤ Vegetarián je proti masu a muslim je proti bibli.

2.29. A ➤ Déšť se skládá z kapek a slova se skládají z písmen.

2.30. A ➤ Křesťané slaví Vánoce a židé slaví chanuku.

Obecné studijní předpoklady

Kompletní průvodce přípravou na testy **OSP** společnosti **Scio**

Synonyma a antonyma

Tyto úlohy jsou zadány jako jedna věta nebo souvětí s podtrženým slovem. Vaším úkolem je určit synonymum a antonymum tohoto slova. Tento typ úloh je specifický tím, že v něm musíte označit dvě možnosti (jednu pro synonymum a druhou pro antonymum). Musí přitom být obě správně, aby byla úloha ohodnocena jedním bodem. Pokud označíte jednu nebo obě odpovědi špatně, tak dojde ke ztrátě jedné čtvrtiny bodu.

Úlohy v testu: **7. až 9.** Možností na výběr: **5+5** Časová náročnost: **střední** Klíč: str. **26**

Ukázková úloha

To dědečkově dětské chování se nedá vydržet.

synonymum

A) primitivní **B)** infantilní **C)** hloupé **D)** marnotratné **E)** rozmazlené

antonymum

F) stařecké **G)** vyspělé **H)** normální **I)** vypočítavé **J)** odměřené

Postup řešení

Díky tomu, že dané slovo je použito ve větě, nemusíte přemýšlet nad jeho různými významy. Relevantní je jen ten, který má slovo ve výchozím textu. Zkuste si hned po přečtení věty říct k podtrženému slovu antonymum a synonymum. Pokud jsou výrazy, které vás napadly, v nabízených možnostech, máte s největší pravděpodobností správnou odpověď. Většinou ale budete muset projít jednotlivé možnosti a zkoušet je dosazovat do věty v zadání.

Protože musíte dobře určit synonymum i antonymum, aby byla vaše odpověď považována za správnou, tak zde platí jiná pravidla pro tipování než ve zbytku testu. Musíte si totiž být jednou možností naprosto jistí, aby se vyplatilo uvažovat o tipnutí druhé.

Řešení ukázkové úlohy

Hledáte nejprve synonymum a poté antonymum ke slovu *dětské*. Důležitý je pro vás jen jeho význam v kontextu věty v zadání. I slova v odpovědích k této větě musíte vztahovat. Než začnete číst jednotlivé možnosti, zkuste sami vymyslet synonymum a antonymum. Pokud je nějaké ze slov, které vás napadly, v odpovědích, tak se ho nebojte označit. Pravděpodobně je tato možnost správná. Pak zkoušejte postupně dosazovat jednotlivé možnosti do zadané věty.

A: „*To dědečkově primitivní chování se nedá vydržet.*“ Primitivní chování bude spíše jednoduché a prosté než dětské.

B: „*To dědečkově infantilní chování se nedá vydržet.*“ Infantilní chování je nerozumné, nedospělé. To přesně odpovídá chování dětskému. Možnost **B** tedy tvoří první část správné odpovědi.

Teď zopakujte stejný postup pro antonymum. Je docela zřejmé, že opakem chování dětského bude chování vyspělé. **Správná odpověď tak bude B, G.**

Příklady

3. 1.

Když paní učitelka viděla, co jsem udělal s domácím úkolem, tak se načepýřila.

synonymum

- A) se načechrala
- B) se rozplakala
- C) se rozhněvala
- D) se rozkřičela
- E) se zhroutila

antonymum

- F) se zaměnila
- G) zbrunátněla
- H) zjemněla
- I) se zklidnila
- J) zčervenala

3. 2.

Na můj vkus byla ta dáma oblečena příliš extravagantně.

synonymum

- A) výstředně
- B) vyzývavě
- C) luxusně
- D) okázale
- E) bombasticky

antonymum

- F) pompézně
- G) konzervativně
- H) vesnický
- I) zastarale
- J) spoře

3. 3.

Přijali jsme ho, ale později se ukázalo, že není takový lidumil, jak to zpočátku vypadalo.

synonymum

- A) milovník
- B) dobrodinec
- C) stoupenec
- D) ochránce
- E) obhájce

antonymum

- F) hamoun
- G) idiot
- H) darebák
- I) vypočítavec
- J) anarchista

3. 4.

Hradní pán dal ze zištných důvodů postavit novou tržnici.

synonymum

- A) prospěšných
- B) hrabivých
- C) tajných
- D) soukromých
- E) výdělečných

antonymum

- F) zřejmých
- G) obecních
- H) altruistických
- I) prospěšných
- J) chabých

Jakékoliv kopírování a šíření kopií této publikace nebo jejích částí (a to i pro účely vzdělávací) bez souhlasu nakladatele je nezákonné a může být trestáno dle zákona.

Obecné studijní předpoklady

Kompletní průvodce přípravou na testy **OSP** společnosti **Scio**

3. 5.

Nový zákon, který byl nedávno schválen poslaneckou sněmovnou, sice není přímo proti ústavě a ani nejde proti jiným zákonům, ale mnoha lidem se zdá být amorální.

synonymum

- A) neetický
- B) nelegální
- C) legitimní
- D) nepředpokládaný
- E) trestný

antonymum

- F) etický
- G) prospěšný
- H) bohulibý
- I) v pořádku
- J) spořádaný

3. 6.

Přes všechny obavy byl postup nově zvolené strany vcelku umírněný, a k velkým změnám tak nedošlo.

synonymum

- A) ústupný
- B) mdlý
- C) nevýrazný
- D) přátelský
- E) shovívavý

antonymum

- F) horlivý
- G) rozhodnutý
- H) radikální
- I) nenaplněný
- J) odhodlaný

3. 7.

Pohled jeho strýce, když se na mě díval, byl vždy plný pohrdání.

synonymum

- A) závisti
- B) zášti
- C) odporu
- D) neúcty
- E) hněvu

antonymum

- F) submisivity
- G) lásky
- H) ochoty
- I) žalu
- J) přátelství

3. 8.

Nejvíce ho překvapilo, že neznámý objekt měl celistvý povrch.

synonymum

- A) celý
- B) spojitý
- C) parciální
- D) spojený
- E) ideální

antonymum

- F) vnořený
- G) odstraněný
- H) přerušovaný
- I) zničený
- J) nedokonalý

3. 9.

Nuzný přístřešek se krčil v hlubokém výklenku ve skále.

synonymum

- A) chátrající
- B) malý
- C) ošklivý
- D) ubohý
- E) laciný

antonymum

- F) obrovský
- G) reprezentační
- H) honosný
- I) rozsáhlý
- J) dechberoucí

3. 10.

Globální proměnnou se v informatice rozumí taková proměnná, která je společná pro celý skript či dokonce projekt, napsaný v některém z programovacích jazyků.

synonymum

- A) plošnou
- B) celistvou
- C) světovou
- D) rozsáhlou
- E) lokální

antonymum

- F) komplexní
- G) částečnou
- H) omezenou
- I) povšechnou
- J) obyčejnou

3. 11.

Ne že by Sama, nového přítele svého dlouholetého kamaráda Johna, neměl rád, ale na jeho vkus byl Sam až příliš úzkoprsý.

synonymum

- A) bázlivý
- B) omezený
- C) skromný
- D) prostý
- E) dětinský

antonymum

- F) spolehlivý
- G) velkorysý
- H) veselý
- I) bujarý
- J) široký

3. 12.

Na stole zahlédl koutkem oka ležet několik lascivních obrázků.

synonymum

- A) chlípných
- B) zakázaných
- C) nezákonných
- D) vášnivých
- E) svádějících

antonymum

- F) špatných
- G) dětinských
- H) neškodných
- I) cudných
- J) svatých

Obecné studijní předpoklady

Kompletní průvodce přípravou na testy **OSP** společnosti **Scio**

3. 13.

V České republice byl zaznamenán mírný pokles obyvatelstva.

synonymum

- A) pozvolný
- B) pokorný
- C) skromný
- D) nepatrný
- E) strohý

antonymum

- F) masivní
- G) velký
- H) rychlý
- I) prudký
- J) výrazný

Klíč a řešení

Opravy chyb a aktualizace naleznete na www.oscio.cz/aktualizace

3.1. C, I ➤ Čepýřit se je použito ve významu zlobit se na někoho.

3.2. A, G ➤ Extravagantní znamená výstřední, netradiční.

3.3. B, F ➤ Lidumil je dobrodinec, altruista.

3.4. B, H ➤ Zistný člověk je prospěchářský, hamižný.

3.5. A, F ➤ Amorální je použito ve smyslu neetický.

3.6. E, H ➤ Umírněný znamená zdrženlivý, shovívavý

3.7. D, F ➤ Pohrdání vyjadřuje neúctu, despekt, pocit nadřazenosti.

3.8. B, H ➤ Celistvý v daném kontextu znamená spojitý, nepřerušovaný.

3.9. D, H ➤ Nuzný je použito ve smyslu bídný, ubohý.

3.10. A, G ➤ Globální je užito ve smyslu souhrnný.

3.11. B, G ➤ Úzkoprsý člověk je malicherný, omezený.

3.12. A, I ➤ Lascivní znamená chlípny, nemravný, oplzlý.

3.13. A, I ➤ Možnosti v této úloze je potřeba vybírat hlavně podle kontextu věty.

Obecné studijní předpokladyKompletní průvodce přípravou na testy **OSP** společnosti **Scio**

Co není v souladu

Úlohy tohoto typu tvoří odstavec textu, ve kterém je jedna část, která zbytku zcela odporuje. Vaším úkolem je odhalit, o jakou část se jedná. Otázka u těchto úloh je tedy vždy stejná:

„Která z následujících částí uvedeného textu není v souladu s jeho celkovým vyzněním?“

Úlohy v testu: **10. až 15.** Možností na výběr: **5** Časová náročnost: **střední** Klíč: str. **38**

UKÁZKOVÁ ÚLOHA

Dalšími doporučeními jsou rozumný životní styl, psychická vyváženost a dle možností přiměřená fyzická aktivita. Běžné bolesti pohybového aparátu mohou potkat každého člověka a nemusí nic vážného znamenat. Zejména ve vyšším věku je to podle pražské revmatoložky zcela běžné, vlastně normální. Signál závažnějšího problému bychom měli registrovat, pokud na naše obtíže budou účinné standardní léky, například proti bolesti. Kdyby se i po jejich užití obtíže dále zhoršovaly, začaly se objevovat otoky kloubů a ztuhlost, bude třeba vždy pomyslet na možnost revmatismu. „Stárnutí se nevyhneme, ale degenerativní nemoci kloubního aparátu, tedy artrózu, můžeme částečně ovlivnit nebo zpomalit. Například tak, že své klouby nebudeme dlouhodobě přetěžovat hlavně nadváhou, nadměrnou fyzickou zátěží a sedavým způsobem života s nedostatkem pohybu,“ radí doktorka Tegzová. Životospráva, vhodná váha a přiměřená pohybová aktivita vedou k dobrému stavu svalstva, což může při artróze hrát velmi pozitivní ochrannou roli. Naopak užívání jakýchsi preventivních potravinových doplňků, které mají údajně léčit chrupavku, nemá žádné odborné opodstatnění. „Je to jen obchod. Řada lidí se ale k této jednoduché cestě uchyluje, protože je pro ně jednodušší brát nějaké medikamenty než začít zdravě žít, hubnout a cvičit,“ upozorňuje Dana Tegzová.

Která z následujících částí uvedeného textu není v souladu s jeho celkovým vyzněním?

- A)** Běžné bolesti pohybového aparátu mohou potkat každého člověka a nemusí nic vážného znamenat.
- B)** Pokud na naše obtíže budou účinné standardní léky, například proti bolesti.
- C)** Stárnutí se nevyhneme, ale degenerativní nemoci kloubního aparátu, tedy artrózu, můžeme částečně ovlivnit nebo zpomalit.
- D)** Životospráva, vhodná váha a přiměřená pohybová aktivita vedou k dobrému stavu svalstva, což může při artróze hrát velmi pozitivní, ochrannou roli.
- E)** Naopak užívání jakýchsi preventivních potravinových doplňků, které mají údajně léčit chrupavku, nemá žádné odborné opodstatnění.

Postup řešení

Při řešení tohoto typu úloh nepotřebujete žádný složitý postup. I když zaberou relativně hodně času, tak se v nich příliš nechyluje. Pokud si tyto úlohy náležitě nacvičíte, tak většinou nebudete mít problém odhalit odporující část už při prvním čtení textu. Když si myslíte, že jste danou část našli a zároveň je mezi možnostmi na výběr, nemusíte ani dočítat zbytek textu. Téměř jistě se jedná o správnou odpověď.

Pokud jste dočetli celý text a žádnou odporující část jste neobjevili, tak se ještě nevzdávejte. Než přejdete k další úloze, zkuste si v hlavě definovat, jaký je smysl textu a co je jeho hlavní myšlenkou. Pak postupně projděte jednotlivé odpovědi. Pravděpodobně nějaká z nich bude smyslu, který jste textu přiřadili, odpovídat.

Dejte si pozor na dvojité záporny a na to, že odpovědi nemusí být seřazeny postupně, jak jdou ve výchozím textu.

Řešení ukázkové úlohy

Pozorně čtete text. Jakmile se dostanete k souvětí „Signál závažnějšího problému bychom měli registrovat, pokud na naše obtíže budou účinné standardní léky, například proti bolesti.“, mělo by vám být jasné, že toto souvětí není v souladu se zbytkem textu, ale vlastně ani samo se sebou. Když zabírají běžné léky, pravděpodobně to nebudete brát jako signál, že se jedná o závažný zdravotní problém. **V odpovědích tuto větu zastupuje možnost B.**

Příklady

4. 1.

Ačkoliv existuje na Třeboňsku řada podniků, kde nabízejí speciality ze sladkovodních ryb, restaurace U Toma zůstává jen jedna. Tu si zde oblíbili turisté i místní. Hlavní zvláštnost restaurace spočívá v tom, že nemá žádnou vlastní nabídku. Přípravují zde pouze pokrmy z ryb, které lidé sami uloví a do restaurace přinesou. Cena jídla přitom není nijak nízká. Za oběd tady člověk zaplatí často dokonce víc, než by platil v klasické restauraci. Třeboňáci i přespolní zjevně mají problém sáhnout hlouběji do kapsy, když jim odměnou bude mistrné umění kuchaře Toma.

Která z následujících částí uvedeného textu **není v souladu** s jeho celkovým vyzněním?

- A) Cena jídla přitom není nijak nízká.
- B) Že nemá žádnou vlastní nabídku.
- C) Třeboňáci i přespolní zjevně mají problém sáhnout hlouběji do kapsy.
- D) Tu si zde oblíbili turisté i místní.
- E) Než by platil v klasické restauraci.

4. 2.

„Když se náš vrtulník přiblížil k lodi, začala posádka urychleně zakrývat velrybu plachtou a posádka lodi Yushin Maru – loď vyhledávající velryby – uklízela své harpuny. To dokazuje, že nevěděli, co dělají,“ říká Wyanda Lublink ze Sea Shepherd Global. K incidentu došlo jen den poté, co japonský premiér Šinzó Abe navštívil Austrálii v rámci oficiální státní návštěvy. Australský federální soud již v minulosti odsoudil japonský velrybářský průmysl za zabíjení chráněných živočichů. ^[citace: str. 268]

Která z následujících částí uvedeného textu **není v souladu** s jeho celkovým vyzněním?

- A) Začala posádka urychleně zakrývat velrybu plachtou.
- B) To dokazuje, že nevěděli, co dělají.
- C) Australský federální soud již v minulosti odsoudil japonský velrybářský průmysl za zabíjení chráněných živočichů.
- D) K incidentu došlo jen den poté, co japonský premiér Šinzó Abe navštívil Austrálii v rámci oficiální státní návštěvy.
- E) Posádka lodi Yushin Maru – loď vyhledávající velryby – uklízela své harpuny.

Obecné studijní předpoklady

Kompletní průvodce přípravou na testy **OSP** společnosti **Scio**

4. 3.

Řekněme, že jste patnácti, třinácti nebo jedenáctiletý žák a z nějakého důvodu – důvodu, který nemůžete ovlivnit – jste byl svými spolužáky vyčleněn jako cíl opovržení a ponížení. Každý den ve škole je pro vás dalším dnem v pekle. Jste nazýván „běhnou“, „courou“ nebo „teploušem“, „buznou“; nebo ještě něčím horším. Ostatní do vás na chodbě záměrně narážejí a vyražejí vám učebnice z rukou. Kamarádi s vámi začnou sedávat u oběda, aby se také nestali terčem šikany. Tato šikana nepochází od drsně vypadajících komiksových hrubiánů, které nikdo nemá rád a kteří ostatním kradou peníze na oběd. Ne, pochází od populárních dětí – atletů, roztleskávaček a premiantů. Nejsou populární jen mezi ostatními dětmi, ale i mezi učiteli, školními úředníky a dospělými v širší společnosti. [citace: str. 268]

Která z následujících částí uvedeného textu **není v souladu** s jeho celkovým vyzněním?

- A) Ostatní do vás na chodbě záměrně narážejí.
- B) Tato šikana nepochází od drsně vypadajících komiksových hrubiánů.
- C) Nejsou populární jen mezi ostatními dětmi, ale i mezi učiteli, školními úředníky a dospělými v širší společnosti.
- D) Kamarádi s vámi začnou sedávat u oběda.
- E) Pochází od populárních dětí.

4. 4.

Zatím přesně nikdo přesně neví, proč některé tropické bouře dosahují síly hurikánu a jiné ne. Úlohu základních faktorů však v této souvislosti hraje teplo a hojná vlhkost. Hurikány se objevují nejčastěji v pozdním létě, kdy se mořská hladina zahřívá na více než 26 stupňů Celsia a vlhkost ovzduší dosahuje poměrně nízkých hodnot. Bouře začínají v nevelkých oblastech nízkého tlaku vzduchu nad tropickými moři. Tam prudce stoupá vzhůru teplý, vlhký vzduch. Kondenzací tun vodních par se uvolňuje značné množství tepla, a to pak zpětně podněcuje vzestupný pohyb vzduchu. [citace: str. 268]

Která z následujících částí uvedeného textu **není v souladu** s jeho celkovým vyzněním?

- A) A vlhkost ovzduší dosahuje poměrně nízkých hodnot.
- B) Kondenzací tun vodních par se uvolňuje značné množství tepla.
- C) Hurikány se objevují nejčastěji v pozdním létě.
- D) Bouře začínají v nevelkých oblastech nízkého tlaku vzduchu.
- E) Zatím přesně nikdo přesně neví, proč některé tropické bouře dosahují síly hurikánu.

4. 5.

Vědci vycházeli z vlastní studie z roku 2014, v rámci které syntetizovali základní pár DNA. Nyní dokázali vytvořit novou bakterii, která kromě čtyř standardních přírodních bází, jež jsou v každém živém organismu, obsahuje rovněž dvě umělé. Pojmenovali je X a Y. Párování bází je označení pro způsob, jímž jsou nukleové báze v DNA navzájem pospojovány vodíkovými můstky. Obvykle se párování odehrává na základě tzv. watson–crickovských pravidel komplementarity (schopnosti se doplňovat), tedy báze adenin (páruje s thyminem) a báze guanin G (páruje s cytosinem). Genetický kód života, který je doplněný o báze X a Y, tak vypadá přesně stejně jako běžná DNA. Tento jednobuněčný organismus je schopen si dvě nové nukleové báze udržet nekonečně dlouho, uvádí institut na svém webu. Údajně i při svém dělení a množení.

Která z následujících částí uvedeného textu **není v souladu** s jeho celkovým vyzněním?

- A) Tento jednobuněčný organismus je schopen si dvě nové nukleové báze udržet nekonečně dlouho.
- B) Tak vypadá přesně stejně jako běžná DNA.
- C) Jímž jsou nukleové báze v DNA navzájem pospojovány vodíkovými můstky.
- D) A to i při svém dělení a množení.
- E) Obsahuje rovněž dvě umělé.

4. 6.

Právníci uvedli, že jeden z Iráčanů zadržených na letišti J. F. Kennedyho v New Yorku, Hameed Khalid Darweesh, pracoval v Iráku deset let pro americkou vládu. Speciální imigrační vízum získal v den Trumpovy inaugurace. Druhý Íránec, Haider Sameer Abdulkaleq Alshawi, dostal vízum na začátku ledna, aby se v USA mohl setkat se svou ženou a synem, kteří už v USA jsou a mají status uprchlíků. Teď všem hrozí vyhoštění zpět do Iráku. Jejich zadržení je podle právníků nezákonné. Podali žalobu na prezidenta Donalda Trumpa a vládu Spojených států a žádají o klidné navrácení do jejich domoviny. Podle CNN mají také v úmyslu podat hromadnou žalobu jménem jiných migrantů. [citace: str. 268]

Která z uvedených částí daného textu **není v souladu** s jeho celkovým vyzněním?

- A) Aby se mohl setkat se svou ženou a synem.
- B) Kteří už v USA jsou a mají status uprchlíků.
- C) Podali žalobu na prezidenta Donalda Trumpa a vládu Spojených států.
- D) A žádají o klidné navrácení do jejich domoviny.
- E) Podle CNN mají také v úmyslu podat hromadnou žalobu jménem jiných migrantů.

4. 7.

Jsme iniciativou lidí, kteří usilují o život bez násilí a nenávisti. Přestože jsme si vědomi složitosti vzájemného soužití, respektu a tolerance, jsme přesvědčeni o existenci rozumných, kreativních a inovativních cest, jak je zlepšit. Život bez strachu a nenávisti mnoho radostného nepřináší. Naše sdružení vám nabízí možnost nahlížet na věci z různých úhlů pohledu, hledat řešení s ostatními a především tvořit a sdílet to, na čem záleží. [citace: str. 268]

Která z následujících částí uvedeného textu **není v souladu** s jeho celkovým vyzněním?

- A) Přestože jsme si vědomi složitosti vzájemného soužití.
- B) A především tvořit a sdílet to, na čem záleží.
- C) Život bez strachu a nenávisti mnoho radostného nepřináší.
- D) Jsme přesvědčeni o existenci rozumných, kreativních a inovativních cest.
- E) Kteří usilují o život bez násilí a nenávisti.

Obecné studijní předpoklady

Kompletní průvodce přípravou na testy **OSP** společnosti **Scio**

4. 8.

Velikost sluneční energie dopadající na Zemi lze určit ze sluneční konstanty a průměru Země. Zářivý výkon Slunce směrem k Zemi je tedy přibližně 172 000 TW. Ale ne celý tento zářivý tok se dostane až k povrchu Země. I ta energie, která nakonec na povrch Země nedopadne, se po různých přeměnách musí přeměnit opět na vnitřní tepelnou energii a být vyslána zpět do vesmíru společně s geotermální energií a dalšími energiemi (kinetická energie dopadajících meteoritů, slapová energie, energie uvolněná z jaderných reakcí...). V opačném případě by se teplota Země začala zvyšovat. Naopak pokud by Země zářila do okolního vesmíru více energie došlo by k jejímu ochlazování. [citace: str. 268]

Která z následujících částí uvedeného textu **není v souladu** s jeho celkovým vyzněním?

- A) V opačném případě by se teplota Země začala zvyšovat.
- B) Naopak pokud by Země zářila do okolního vesmíru více energie došlo by k jejímu ochlazování.
- C) Která nakonec na povrch Země nedopadne.
- D) Velikost sluneční energie dopadající na Zemi lze určit ze sluneční konstanty a průměru Země.
- E) Ale ne celý tento zářivý tok se dostane až k povrchu Země.

4. 9.

Ministr Němeček se může na konci roku ocitnout ve svízelné situaci. Dosud provozovaly leteckou záchrannou službu na osmi stanovištích dvě soukromé firmy a na dvou armáda a policie. Státní silové složky, které mají LZS postupně převzít celou, jsou již nyní schopny zajistit její provoz v plném rozsahu. Vláda počítala s přechodným obdobím, které měli pokrýt nestátní provozovatelé. Jeden ovšem za daných podmínek ukončí svou činnost, pokud by stejně postupoval i druhý a nenašel by se nějaký nový, může být tendr zmařen a muselo by se improvizovat. Armáda ani policie zatím nemají ani dost zkušených pilotů, ani dostatek vrtulníků, zřejmě by si musely narychlo lidi „převzít“, či najmout u soukromníků, dokoupit (možná najmout) stroje a jediné tak pokrýt celou republiku.

Která z následujících částí uvedeného textu **není v souladu** s jeho celkovým vyzněním?

- A) Ministr Němeček se může na konci roku ocitnout ve svízelné situaci.
- B) Zřejmě by si musely narychlo lidi „převzít“, či najmout u soukromníků.
- C) Jsou již nyní schopny zajistit její provoz v plném rozsahu.
- D) Které měli pokrýt nestátní provozovatelé.
- E) Armáda ani policie zatím nemají ani dost zkušených pilotů, ani dostatek vrtulníků.

4. 10.

Dům, navržený americkým umělcem, je originální díky svým zrcadlovým stěnám, které jsou zvenku i zevnitř. Stavba se s jejich pomocí stala nepřehlédnutelná. Zároveň je přitažlivá tím, že odráží vše z okolí. Úspěšný novomediální umělec Doug Aitken se při nápadu inspiroval myšlenkou jednoho z nejvýznamnějších amerických architektů: „Frank Lloyd Wright propagoval ideu, že architektura by se měla stát nedílnou součástí přírody.“ [citace: str. 268]

Která z následujících částí uvedeného textu **není v souladu** s jeho celkovým vyzněním?

- A) Dům, navržený americkým umělcem, je originální díky svým zrcadlovým stěnám.
- B) Že odráží vše z okolí.
- C) Stavba se s jejich pomocí stala nepřehlédnutelná.
- D) Že architektura by se měla stát nedílnou součástí přírody.
- E) Úspěšný novomediální umělec Doug Aitken se při nápadu inspiroval myšlenkou jednoho z nejvýznamnějších amerických architektů.

4. 11.

Na první pohled bizarní propojení dvou velkých světových problémů dává při bližším zkoumání smysl. Dobře ho lze ilustrovat na snižování počtu ryb zapříčiněného extenzivním rybolovem. Populace žádaných ryb řídnou a například rybáři z jihoasijských regionů za nimi musejí stále častěji plout i stovky kilometrů. S vyššími náklady na plavbu však majitelům rybářských lodí chybí peníze na najímání placených dělníků. A v tomto okamžiku přichází do hry výše zmíněné otroctví. Placené rybáře totiž nahrazují moderní otroci z Bay, Kambodže a Thajska. Ti s falešnou vidinou peněz a stálého zaměstnání opouštějí své domovy. Jakmile však jednou nastoupí na rybářskou loď, stanou se z nich moderní otroci. Na moři tráví dlouhé měsíce v těžkých podmínkách. Slíbené výplaty se dočkají až při návratu lodi na pevninu.^[citace: str. 268]

Která z následujících částí uvedeného textu **není v souladu** s jeho celkovým vyzněním?

- A) Ti s falešnou vidinou peněz a stálého zaměstnání opouštějí své domovy.
- B) Jakmile však jednou nastoupí na rybářskou loď, stanou se z nich moderní otroci.
- C) S vyššími náklady na plavbu však majitelům rybářských lodí chybí peníze na najímání placených dělníků.
- D) Slíbené výplaty se dočkají až při návratu lodi na pevninu.
- E) Placené rybáře totiž nahrazují moderní otroci z Bay, Kambodže a Thajska.

4. 12.

Martina St. Louise a Cam Atkinsona pojí pevné přátelství. Bydlí kousek od sebe, přes léto společně hrají golf. Když se Atkinson loni v létě zasnoubil, St. Louis uspořádal oslavu. Od té doby mladší z obou borců jen a jen slaví. Gólové trefy, připsané asistence a hlavně vítězství. Z Columbusu je mašina na unikátní zápasy, které ne vždy končí výhrou. Díky Tortorellovi. Náročného kouče se mnozí hráči bojí. Atkinson nemusel. Od St. Louise mu přišla sms se vzkazem: „Torts tě bude milovat.“ St. Louis ví, že známý bouřlivák miluje opravdové dřiče. A sedmadvacetiletý forward mezi ně bezesporu patří.^[citace: str. 268]

Která z následujících částí uvedeného textu **není v souladu** s jeho celkovým vyzněním?

- A) Gólové trefy, připsané asistence a hlavně vítězství.
- B) Které ne vždy končí výhrou.
- C) Torts tě bude milovat.
- D) Od té doby mladší z obou borců jen a jen slaví.
- E) St. Louis ví, že známý bouřlivák miluje opravdové dřiče.

Obecné studijní předpoklady

Kompletní průvodce přípravou na testy **OSP** společnosti **Scio**

4. 13.

Pozornost vzbudily další komplikace při dlouho očekávané záchraně historické vily Jiřina. K rekonstrukci objektu měla být původně povolána firma Horký, a. s. Na poslední chvíli ale z kontraktu sešlo, ačkoliv firma jen několik dní před plánovaným podpisem smlouvy skončila v insolventi. O dalším postupu teď jedná výbor vlastníků dané nemovitosti. Přestože plány na přestavbu byly v podstatě dokončeny, nedá se vyloučit jejich celkové přehodnocení. Dosud není jasné, jaká společnost dostane projekt na starosti, ani jestli nakonec nedojde k úplné demolici vily.

Která z následujících částí uvedeného textu **není v souladu** s jeho celkovým vyzněním?

- A) Přestože plány na přestavbu byly v podstatě dokončeny.
- B) Ačkoliv firma jen několik dní před plánovaným podpisem smlouvy skončila v insolventi.
- C) Ani jestli nakonec nedojde k úplné demolici vily.
- D) Nedá se vyloučit jejich celkové přehodnocení.

4. 14.

Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) spustilo Národní ekonomický nástroj (NEN) pro zadávání a správu veřejných zakázek. Šéfka resortu za hnutí ANO Karla Šlechtová by byla ráda, aby bylo používání systému NEN povinné pro všechny. Jan Hrádek ze společnosti Tender systems a David Horký ze společnosti QCM, kteří zastupují soukromé firmy zabývající se výrobou elektronických nástrojů pro administraci veřejných zakázek, však na NEN vidí řadu chyb. Chápu ale, proč Šlechtová prosazuje používání dosud neosvědčeného a relativně drahého nástroje. Již dnes na trhu existují nástroje odzkoušené a levnější. Nejvyšší kontrolní úřad na jaře tohoto roku varoval, že Národní ekonomický nástroj (NEN) stál 230 milionů, měl dva a půl roku zpoždění a zatím se na něm soutěží jen minimum zakázek. Samotný provoz NEN prý stojí ministerstvo čtyři miliony korun měsíčně. [citace: str. 268]

Která z následujících částí uvedeného textu **není v souladu** s jeho celkovým vyzněním?

- A) Šéfka resortu za hnutí ANO Karla Šlechtová by byla ráda, aby bylo používání systému NEN povinné pro všechny.
- B) Nejvyšší kontrolní úřad na jaře tohoto roku varoval, že Národní ekonomický nástroj (NEN) stál 230 milionů.
- C) Soukromé firmy zabývající se výrobou elektronických nástrojů pro administraci veřejných zakázek, však na NEN vidí řadu chyb.
- D) Samotný provoz NEN prý stojí ministerstvo čtyři miliony korun měsíčně.
- E) Chápu ale, proč Šlechtová prosazuje používání dosud neosvědčeného a relativně drahého nástroje.

4. 15.

Bára šéfuje módnímu magazínu Harper's Bazaar, věnuje se své spisovatelské činnosti a ve velké míře podporuje charitativní projekty. Právě z tohoto důvodu se za měsíc vydá na cestu do Afriky. „Jedu na misijní cestu s UNICEFem. Čeká nás monitoring ženské situace, obřízky, vzdělávání, politické situace,“ prozradila nám Bára. Nezainteresovaní lidé by se mohli vyděsit výletu do Rwandy a i Bára má strach. „Pevně věřím, že žádné nebezpečí nehrozí,“ říká Bára, kterou spíš omezuje nutnost očkování. „Na každý týden mám naplánované jedno očkování. Včera jsem byla na tyfus a měla jsem pocit, že mám chřipku, naštěstí mě to přešlo,“ svěřila se spisovatelka. [citace: str. 268]

Která z následujících částí uvedeného textu **není v souladu** s jeho celkovým vyzněním?

- A) A i Bára má strach.
- B) Právě z tohoto důvodu se za měsíc vydá na cestu do Afriky.
- C) Včera jsem byla na tyfus a měla jsem pocit, že mám chřipku.
- D) Čeká nás monitoring ženské situace, obřizky, vzdělávání, politické situace.
- E) Jedu na misijní cestu s UNICEFem.

4. 16.

Elektromagnetické zbraně dokáží zničit počítače, elektroniku a elektrické rozvody, čímž ochromí značnou část civilních i vojenských systémů. Náhlé zesílení elektromagnetického pole vyvolá ve všech vodičích vlny elektrického proudu. Tím dojde ke spálení elektrických zařízení, zvláště pak polovodičových čipů. Účinek elektromagnetického rázu však může být závislý na místních podmínkách a jen těžko se předpovídá. Nepřátelská elektronika může být chráněna štíty. Ráz ale nepoškodí spojenecká zařízení v dosahu.^[citace: str. 268]

Která z následujících částí uvedeného textu **není v souladu** s jeho celkovým vyzněním?

- A) Náhlé zesílení elektromagnetického pole vyvolá ve vodičích vlny elektrického proudu.
- B) Ráz ale nepoškodí spojenecká zařízení v dosahu.
- C) Tím dojde ke spálení elektrických zařízení.
- D) Čímž ochromí značnou část civilních i vojenských systémů.
- E) Účinek elektromagnetického rázu však může být závislý na místních podmínkách.

4. 17.

Nové Macbooky Pro vyvolaly kontroverze ihned po jejich představení – absencí více konektorů nebo novým ovládacím prvkem Touch Bar. I přesto však Apple mohl krátce po zahájení předobjednávek oznámit, že se jedná o nejrychleji prodávaný Macbook Pro. Microsoft však nezůstává pozadu. Ve svém blogovém příspěvku hodnotí letošek jako nejméně úspěšný rok pro řadu Surface. Firma si pochvaluje především listopadové prodeje, kdy byly během jediného dne vyprodány zařízení Surface v řetězci Best Buy a podobně se jim dařilo také na Amazonu. Tam se kromě samotných notebooků dobře prodávalo i pero Surface Pen. Microsoft na blogu zveřejnil i srovnání s Macbooky a uvádí, že z jablečných počítačů na zařízení Microsoftu aktuálně přechází nejvíc uživatelů v historii. Není se, ale čemu divit – Microsoft od konce října nabízel tzv. trade-in program, v němž vykupoval Macbooky Air a Pro a zákazníkům výrazně zlevňoval zařízení Surface.^[citace: str. 268]

Která z následujících částí uvedeného textu **není v souladu** s jeho celkovým vyzněním?

- A) Ve svém blogovém příspěvku hodnotí letošek jako nejméně úspěšný rok pro řadu Surface.
- B) Firma si pochvaluje především listopadové prodeje.
- C) Nové Macbooky Pro vyvolaly kontroverze ihned po jejich představení.
- D) Není se, ale čemu divit.
- E) Z jablečných počítačů na zařízení Microsoftu aktuálně přechází nejvíc uživatelů v historii.

Obecné studijní předpoklady

Kompletní průvodce přípravou na testy **OSP** společnosti **Scio**

4. 18.

Osudy většiny vysoce reaktivních dětí jsou rovněž ovlivňovány světem kolem nich – možná ještě více než u průměrného dítěte, alespoň podle průlomové nové teorie, která se nazývá „orchidejová hypotéza“ a již prezentoval v úžasném článku v magazínu Atantic David Dobbs. Tato teorie tvrdí, že mnoho dětí jsou jako pampelišky, kterým se daří prakticky v každém prostředí. Ale jiné děti, včetně vysoce reaktivních typů, jaké studoval Kagan, jsou spíše jako orchideje: snadno zvadnou, přestože v téměř jakýchkoliv podmínkách dokážou vyrůst v silné a nádherné rostliny. Jak tvrdí Jan Belsky, hlavní zastánce tohoto názoru, profesor psychologie a specialista na péči o dítě na Londýnské univerzitě, reaktivita nervových systémů těchto dětí má za následek, že pro ně nepřízeň osudu v dětství představuje výraznou zátěž, ale současně dokážou těžit z příznivě podnětného prostředí víc než ostatní děti. ^[citace: str. 268]

Která z následujících částí uvedeného textu **není v souladu** s jeho celkovým vyzněním?

- A) Tato teorie tvrdí, že mnoho dětí, jsou jako pampelišky.
- B) Snadno zvadnou, přestože v téměř jakýchkoliv podmínkách dokážou vyrůst v silné a nádherné rostliny.
- C) Reaktivita nervových systému těchto dětí má za následek, že pro ně nepřízeň osudu v dětství představuje výraznou zátěž.
- D) Osudy většiny vysoce reaktivních dětí jsou rovněž ovlivňovány světem kolem nich.
- E) Ale současně dokážou těžit z příznivě podnětného prostředí víc než ostatní děti.

4. 19.

Podle australské studie, do které se zapojilo kolem 1000 zaměstnanců, nesplňují kanceláře typu open space očekávané cíle. Původní myšlenka prostorů totiž byla, že otevřené kanceláře budou podporovat spolupráci zaměstnanců a usnadňovat komunikaci mezi nimi. Z výsledků rozsáhlého dotazníkového šetření ale vyplývá opak. Účastníci studie byli dotazováni, jaký druh vztahů mají se spolupracovníky, jakou podporu cítí ze strany nadřízených a jaké mají negativní pocity ze zaměstnání. Po vyhodnocení dotazníků se ukázalo, že open space kanceláře byly často spojeny s nepříjemnými pocity. Zaměstnanci pracující v tomto typu prostředí uváděli, že cítí menší podporu vedení než pracovníci z klasických kanceláří. Otevřené prostory také podle očekávání snižovaly spolupráci zaměstnanců a komunikaci nijak neusnadňovaly. ^[citace: str. 268]

Která z následujících částí uvedeného textu **není v souladu** s jeho celkovým vyzněním?

- A) Že otevřené kanceláře budou podporovat spolupráci zaměstnanců a usnadňovat komunikaci mezi nimi.
- B) Otevřené prostory také podle očekávání snižovaly spolupráci zaměstnanců a komunikaci nijak neusnadňovaly.
- C) Zaměstnanci pracující v tomto typu prostředí uváděli, že cítí menší podporu vedení.
- D) Po vyhodnocení dotazníků se ukázalo, že open space kanceláře byly často spojeny s nepříjemnými pocity.
- E) Z výsledků rozsáhlého dotazníkového šetření ale vyplývá opak.

4. 20.

Podle dobře známe teorie *X* mají lidé většinou tendenci se práci vyhýbat, jsou od přírody pohodlní a je třeba je podněcovat, kontrolovat a podle potřeby postihovat. Teorie *X* zdůrazňuje ve výkonu řídicí funkce potřebu manipulativního přístupu. Na člověka nahlíží jako na pudového živočicha, v jehož povaze je vlastní zlo a kterého motivuje moc nebo síla. Za základní formu lidských vztahů považuje soutěživost. Rozhodující sociální jednotkou je podle ní jednotlivec. Zaměstnanci proto budou většinou pracovat jenom pro pocit z vykonané práce. Přístup a postoj člověka k člověku nejreálněji vyjadřuje nedůvěra a pesimismus. ^[citace: str. 268]

Která z následujících částí uvedeného textu **není v souladu** s jeho celkovým vyzněním?

- A)** Teorie *X* zdůrazňuje ve výkonu řídicí funkce potřebu manipulativního přístupu.
- B)** V jehož povaze je vlastní zlo a kterého motivuje moc nebo síla.
- C)** Jsou od přírody pohodlní a je třeba je podněcovat, kontrolovat a podle potřeby postihovat.
- D)** Na člověka nahlíží jako na pudového živočicha.
- E)** Zaměstnanci proto budou většinou pracovat jenom pro pocit z vykonané práce.

4. 21.

Lidstvo tloustne. Podle mnoha nezávislých výzkumů se nezdravá strava dostává na jídelníček stále více z nás. To v kombinaci s nedostatečným pohybem vede k tomu, že více a více lidí v Česku i ve světě trpí nadváhou. Navzdory tomuto fenoménu si založil MUDr. Horák svůj hubnoucí byznys. V Brně si nedávno otevřel soukromou kliniku, která se pyšní sloganem „S námi zhubne kdokoliv“. Ve svém zařízení MUDr. Horák formou jakýchsi terapeutických sezení radí pacientům, jak se zbavit přebytečných kil. Mnoho lidí však odchází z jeho ordinace rozhořčených, nebo přímo našťvaných. Jediné, co jim totiž terapeut na sezeních radí, je, že mají míň jíst a víc se pohybovat. Jedna hodina času s tímto „odborníkem“ vychází téměř na pět tisíc korun a platí se za každou započatou hodinu.

Která z následujících částí uvedeného textu **není v souladu** s jeho celkovým vyzněním?

- A)** Navzdory tomuto fenoménu si založil MUDr. Horák svůj hubnoucí byznys.
- B)** Podle mnoha nezávislých výzkumů se nezdravá strava dostává na jídelníček stále více z nás.
- C)** Že mají míň jíst a víc se pohybovat
- D)** Mnoho lidí však odchází z jeho ordinace rozhořčených, nebo přímo našťvaných.
- E)** Že více a více lidí v Česku i ve světě trpí nadváhou.

Obecné studijní předpoklady

Kompletní průvodce přípravou na testy **OSP** společnosti **Scio**

4. 22.

Posledním samplerem v sérii testů virtuálních samplerů je čtvrté vydání populárního sampleru Kontakt od firmy Native Instruments Kontakt 4. Nejnovější verze je žhavou novinkou, která výrazně posouvá Kontakt dál, nabízí vylepšenou knihovnu zvuků, přívětivější uživatelské prostředí a nepřeberné množství zvuků. Německá firma Native Instruments je v oblasti softwarových nástrojů pro tvorbu hudby poměrně dobře známá. Výborná obchodní strategie, výrobní program, který každý rok obsahuje celou řadu novinek, pravidelné updaty, jež posouvají stávající verze výrazně kupředu, cenová politika, velká řada produktů pokrývajících celé spektrum v oblasti zpracovávání zvuku a hudby a kvalitní podpora, to vše jsou nedostatky hovořící samy za sebe.^[citace: str. 270]

Která z následujících částí uvedeného textu **není v souladu** s jeho celkovým vyzněním?

- A) To vše jsou nedostatky hovořící samy za sebe.
- B) jež posouvají stávající verze výrazně kupředu, cenová politika.
- C) Čtvrtá verze Kontaktu je oproti ostatním samplerům tak trochu ve výhodě.
- D) Je v oblasti softwarových nástrojů pro tvorbu hudby poměrně dobře známá.
- E) Nejnovější verze je žhavou novinkou.

Klíč a řešení

Opravy chyb a aktualizace naleznete na www.oscio.cz/aktualizace

- 1.1. C ➤ V textu se píše o tom, že restaurace je oblíbená. Lidé tedy zjevně nemají problém sáhnout hlouběji do kapsy.
- 4.2. B ➤ Správně by bylo: „To dokazuje, že dobře věděli, že dělají něco špatně.“
- 4.3. D ➤ Kamarádi by s vámi naopak přestali sedávat u oběda, aby se také nestali terčem šikany.
- 4.4. A ➤ V textu se píše o tom, že bouře začínají nad mořem, kde prudce stoupá teplý, vlhký vzduch.
- 4.5. B ➤ Text popisuje, jak je DNA nové bakterie naopak odlišné.
- 4.6. D ➤ Momentálně jsou zadrženi a hrozí jim vyhoštění. Chtějí tedy naopak na území USA zůstat.
- 4.7. C ➤ Ve zbytku textu se píše o tom, že bychom měli žít v bez strachu a nenávisti.
- 4.8. C ➤ Přeměnit se musí naopak ta energie, která na povrch země dopadne.
- 4.9. C ➤ Kdyby byly státní složky schopny zajistit provoz LZS v plném rozsahu, tak by nevznikaly potíže, o kterých článek pojednává.
- 4.10. C ➤ Díky zrcadlovým stěnám stavba odráží okolní krajinu, a lze tak lehce přehlédnout.
- 4.11. D ➤ Kdyby námořníci dostali výplatu, tak by se nejednalo o otroctví.
- 4.12. B ➤ V textu se píše, že od doby svého zasnoubení slaví jenom vítězství.
- 4.13. B ➤ Insolvence firmy by byl důvod, proč z kontraktu sešlo.

-
- 4.14. E** ➤ Text je naopak o tom, že pánové Jan Hrádek a David Horký toto rozhodnutí kritizují.
-
- 4.15. A** ➤ Hned v následující větě Bára uvádí, že věří, že ji nebezpečí nehrozí.
-
- 4.16. B** ➤ Elektromagnetické vlnění vyvolá proud ve všech vodičích, tedy i spojeneckých.
-
- 4.17. A** ➤ Kdyby Microsoft nezůstával pozadu, tak by letošek hodnotil naopak jako nejvíce úspěšný.
-
- 4.18. B** ➤ Když orchideje snadno zvadnou, tak naopak nejsou schopny vyrůst v nádherné rostliny v jakýchkoliv podmínkách.
-
- 4.19. B** ➤ To, že kanceláře typu open space snižují spolupráci, se naopak nepředpokládalo.
-
- 4.20. E** ➤ Podle teorie *X* je naopak potřeba pracovníky podněcovat a manipulovat s nimi.
-
- 4.21. A** ➤ MUDr. Horák svůj hubnoucí byznys založil na základě tohoto fenoménu, nikoliv navzdory jemu.
-
- 4.22. A** ➤ Výčet obsahuje naopak výhody.
-

Obecné studijní předpoklady

Kompletní průvodce přípravou na testy **OSP** společnosti **Scio**

Krátké texty

Vaším úkolem je odhalit, které tvrzení (ne)vyplývá z výchozího textu. Ten tvoří vždy krátký odstavec, jehož charakter se může velmi lišit. Často se jedná o novinové články, zákony, záruční listy, reklamní texty...

Úlohy v testu: **16. až 23.** Možností na výběr: **5** Časová náročnost: **střední** Klíč: **str. 49**

Ukázková úloha

Čína ve čtvrtek vyslala do vesmíru svou nejnovější nosnou raketu Dlouhý pochod 5, která v příštích pěti letech umožní náročné mise, včetně cesty na Mars. Experimentální laboratoř Tchien-kung 2, z níž má vzniknout čínská vesmírná stanice, byla vyslána v září. V říjnu na ni Čína vyslala dva astronauty, kteří by tam měli zůstat 30 dní. Dvacetitunovou stěžejní část modulu Čína vyšle v roce 2018. Celá šedesátitunová stanice by pak měla být uvedena do provozu v roce 2022. Předpokládá se, že vydrží alespoň deset let.^[citace: str. 268]

Které z následujících tvrzení vyplývá z uvedeného textu?

- A)** Předpokládá se, že raketa Dlouhý pochod 5 vydrží minimálně deset let.
- B)** Na čínské vesmírné stanici, která by měla být v provozu od roku 2022, budou dlouhodobě umístěni jen dva astronauti.
- C)** Dlouhý pochod 5 je doposud největší čínskou raketou.
- D)** Čínská vesmírná stanice by měla vzniknout z laboratoře, která již byla do vesmíru vyslána.
- E)** Laboratoř Tchien-kung 2 by měla být vyslána v roce 2022.

Postup řešení

Tyto úlohy jsou specifické tím, že bývají poměrně lehké. Pokud usilujete o dobrý percentil, tak si v nich musíte být maximálně jistí a musíte být schopní je řešit opravdu rychle. Mějte to při trénování na paměti.

Výchozí texty zde mají většinou rozsah jen několik řádků. Není tedy třeba nic si v nich podtrhávat ani vyznačovat. Potřebná informace se dá vždy rychle dohledat. I tak vám ale může podtrhávání důležitých slov a frází pomoci lépe se soustředit na obsah textu.

Po přečtení textu postupně procházejte jednotlivé možnosti. Jakmile zjistíte jakoukoliv nesrovnalost, pokračujte bez váhání k další odpovědi. Pokud jste již v tomto typu úloh zkušenější, můžete označit správnou odpověď hned, jakmile na ni narazíte. Pokud si ale nejste odpovědí zcela jistí, raději projděte i zbývající možnosti. Možná narazíte na nějakou vhodnější.

Řešení ukázkové úlohy

V ukázkové úloze je výchozí text o tom, že Čína buduje svoji vesmírnou stanici. (Nenechte se zmást první větou, která tvoří pouze jakýsi úvod.)

Zkuste rozebrat jednotlivé odpovědi. U každé určete, jestli je správná, nebo chybná a proč.

- A)** Chybná – Vyplývá to z věty: „..., která v příštích pěti letech umožní náročné mise...“
- B)** Chybná – Dva astronauti jsou v současnosti na experimentální laboratoři Tchien-kung 2, ze které má teprve čínská vesmírná stanice vzniknout. O tom, kolik astronautů na ní má být dlouhodobě umístěno, se v textu nepíše.
- C)** Chybná – V textu se dozvíme pouze, že Dlouhý pochod 5 je nejnovější čínskou raketou. O její velikosti v článku nic není.
- D)** Správná odpověď – Tato informace vyplývá z věty „Experimentální laboratoř Tchien-kung 2, z níž má vzniknout čínská vesmírná stanice, byla vyslána v září.“
- E)** Chybná – Laboratoř Tchien-kung 2 byla podle textu už vyslána v září. V roce 2022 by měla být uvedena do provozu celá čínská vesmírná stanice.

Příklady

5. 1.

Nezbytným předpokladem k získání podpory je předchozích alespoň dvanáct měsíců důchodového pojištění, a to během dvou let před registrací do evidence úřadu práce. Dobu účasti na pojištění lze získat zaměstnáním, samostatnou výdělečnou činností nebo dobrovolným důchodovým pojištěním. Uchazeči splňujícímu podmínky pro nárok na podporu v nezaměstnanosti se podpora vyplácí po určenou podpůrnou dobu. ^[citace: str. 268]

Jaké tvrzení vyplývá z uvedeného textu?

- A)** Pokud pobírám starobní důchod, tak nemám už nárok na podporu v nezaměstnanosti.
- B)** Čím déle člověk pracuje a odvádí pojištění, tím má delší nárok na podporu.
- C)** To, že jsem déle než 12 měsíců nezaměstnaný, nemusí zabránit tomu, abych získal podporu.
- D)** Při ztrátě zaměstnání dostáváme automaticky podporu, pokud jsme předtím alespoň rok odváděli důchodové pojištění.
- E)** Při odvádění důchodového pojištění se musíme registrovat na úřadu práce.

5. 2.

Dlužník je v úpadku, jestliže má více věřitelů a po dobu delší než 30 dnů není schopen plnit své závazky. Když je dlužník právnickou osobou nebo fyzickou osobou nebo fyzickou osobou – podnikatelem, je v úpadku i tehdy, je-li předlužen, tj. když má více věřitelů a souhrn jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku. Úpadek hrozí, lze-li důvodně předpokládat, že dlužník nebude schopen řádně a včas splatit podstatnou část svých peněžních závazků. ^[citace: str. 268]

Které z následujících tvrzení vyplývá z uvedeného textu?

- A)** Podnikatel je předlužen, i pokud má jednoho věřitele, kterému ale dluží více, než je hodnota jeho majetku.
- B)** Podnikatel nemůže být v úpadku, aniž by byl předlužen.
- C)** Pokud má dlužník více věřitelů, vůči kterým není okamžitě schopen plnit své závazky, dostává se okamžitě do úpadku.
- D)** Když je dlužník fyzickou nebo právnickou osobou, je vždy také podnikatelem.
- E)** Pokud dlužník v současné době plní řádně všechny své závazky věřitelům, ale lze důvodně předpokládat, že v budoucnu nebude schopen jejich podstatnou část plnit, hrozí mu úpadek.

Obecné studijní předpoklady

Kompletní průvodce přípravou na testy **OSP** společnosti **Scio**

5.3.

„Na místo ihned vyjela posádka rychlé lékařské pomoci z Orlové. Operátoři zároveň instruovali volajícího k poskytnutí laické první pomoci, protože postižený byl stále v bezvědomí,“ popsal mluvčí záchranky. Policejní vyšetřovatelé teď zjišťují, jak se celá situace vlastně odehrála. Podle předběžných vyjádření však není vyloučené ani úmyslné ublížení na zdraví. Policie zároveň vyzývá další případné svědky, aby se přihlásili na číslo 158.

Které z následujících tvrzení vyplývá z uvedeného textu?

- A)** První pomoc nebyla poskytnuta doktorem.
- B)** Postižený se stal obětí násilného trestného činu.
- C)** Při akci spolupracovala záchraná služba s policií.
- D)** Postižený incident nepřežil.
- E)** Člověk volající záchranku neviděl, jak k incidentu došlo.

5.4.

Moderní karavany a mobilní domy jsou navrhovány a konstruovány tak, aby byly energeticky úsporné. Detektory kouře do nich nainstalujete na strop podle doporučení. Ve starších karavanech a mobilních domech, které nejsou dostatečně izolované ve srovnání se současnými standardy, může kvůli nedostatečné izolaci stěn a střechy pronikat dovnitř extrémní horko. To může vytvářet teplotní bariéry, které mohou bránit přístupu kouře k detektoru umístěnému na stropě. V takových obydlích nainstalujte detektor kouře na vnitřní stěnu tak, aby vrchní hrana detektoru byla minimálně 10 cm a maximálně 30,5 cm od stropu. ^[citace: str. 268]

Které/á z následujících tvrzení vyplývá/ají z uvedeného textu?

- I.** Ve starších karavanech a mobilních domech může dovnitř pronikat extrémní horko, které zažehne požár nezachytitelný stropním detektorem kouře.
- II.** Díky energetické úspornosti moderních karavanů a mobilních domů by neměl mít detektor kouře, který je umístěný na stropě, problém odhalit nebezpečí.
- III.** Kvůli nebezpečí požáru jsou moderní karavany a mobilní domy navrhovány tak, aby byly energeticky úsporné.

A) jen II. **B)** jen III. **C)** jen II. a III. **D)** jen I. a III. **E)** všechna tři

5.5.

Lze matematicky dokázat, že každý sériově prováděný výpočet lze modelovat výpočtem paralelním, byť matematika rovnic bude výrazně složitější, – a naopak. Dosavadní experimenty však svědčí o tom, že mozek funguje spíše sériově, čemuž by snad mohla napovídat i následující skutečnost: není ani tak problém zkonstruovat paralelní počítač, ale spíše algoritmizovat úlohy tak, aby se tohoto paralelismu dokázalo smysluplně využít. ^[citace: str. 268]

Které/á z následujících tvrzení vyplývá/ají z uvedeného textu?

- I.** Matematika se dělí ve své podstatě na sériové a paralelní výpočty.
- II.** Lidem může dělat problémy zadávat do sériových počítačů jinak jednoduché úlohy.
- III.** Paralelní úloha vyjádřená sériovými rovnicemi bude lidskému mozku připadat jednodušší.

A) jen I. **B)** jen II. **C)** jen I. a II. **D)** jen III. **E)** žádné

5.6.

Náhlé snížení tlaku způsobí, že inertní plyny, které se rozpustily následkem zvýšení tlaku, se z tkání vstřebávají zpět a tvoří plynové bubliny v těle. Tyto bubliny pak způsobují příznaky dekompresní nemoci u potápěčů nebo horníků. Bubliny se v těle tvoří, pokud dojde ke snížení tlaku, ovšem ne všechny bubliny mají za následek příznaky dekompresní nemoci. Množství plynu rozpuštěného v kapalině popisuje Henryho zákon, který ukazuje, že když se sníží tlak plynu, který je v kontaktu s kapalinou, množství tohoto plynu rozpuštěného v kapalině se sníží úměrně tomu. ^[citace: str. 268]

Které/á z následujících tvrzení vyplývá/ají z uvedeného textu?

- I. Náhlé snížení tlaku způsobuje, že se interní plyny v těle rozpustí.
- II. Podle Henryho zákona se stoupajícím tlakem kapaliny přibývá množství plynu, který se může v kapalině rozpustit.
- III. Pokud se náhle ocitneme v prostředí s nižším tlakem, tak nám vždy hrozí dekompresní nemoci.

A) žádné B) jen I. C) jen II. D) jen I. a III. E) všechna tři

5.7.

Názory na to, co by mělo být cílem architekta a kam by měla architektura směřovat, se během doby vyvíjejí, přesto lze za stále platné považovat zásady formulované třemi stěžejními body, které formuloval Vitruvius Pollio a na které se architekt musel ohlížet bez ohledu na dobu vzniku stavby. Za prvé je nutno přihlížet k *fiitas*, tj. statické pevnosti a stabilitě stavby. Tento bod limitují technické znalosti doby a prostředí vzniku stavby. Druhým bodem je *utilitas*, tj. praktický cíl stavby, jemuž se stavební plány nutně musí přizpůsobit. Třetím bodem je pak *venustas*, tj. estetický cíl, který je zpravidla poplatný estetickým názorům doby vzniku. ^[citace: str. 268]

Které/á z následujících tvrzení vyplývá/ají z uvedeného textu?

- I. Architekt by se měl řídit podle tří hlavních bodů, které se v průběhu let nezměnily.
- II. Prvního bodu se využívá k určení stáří stavby, protože známe použité technické prostředky.
- III. Třetí bod se zaměřuje na podobu stavby, aniž by zohledňoval pomíjivé estetické požadavky.

A) jen I. B) jen III. C) jen I. a II. D) jen II. a III. E) jen I. a III.

5.8.

Cirrocumulus jsou tenké, bílé skvrny nebo plošky oblaků bez vlastního stínu, které se skládají z velmi malých, zrnitých, žebrovitých apod. oblačných částí a jsou více či méně pravidelně uspořádány. Většina částí má zdánlivou velikost nepřesahující 1 stupeň prostorového úhlu (odpovídá přibližně úhlu, při jakém vidíme šířku malíku při natažené paži). I tyto oblaka jsou tvořeny malými ledovými krystalky, jen výjimečně obsahují silně přechlazené vodní kapičky. K halovým jevům dochází často, jsou však většinou vytvořeny pouze zlomkovitě, protože oblačné částice jsou příliš malé. ^[citace: str. 268]

Které z následujících tvrzení vyplývá z uvedeného textu?

- A) U oblaků Cirrocumulus dochází k halovým jevům jen ve zlomku případů.
- B) Přechlazené vodní kapičky tvoří malé ledové krystalky.
- C) Většina oblaků Cirrocumulus nepřesahuje zdánlivou velikost úhlu, která odpovídá přibližně úhlu, při jakém vidíme šířku malíku při natažené paži.
- D) Protože oblačné částice oblak typu Cirrocumulus jsou malé, tvoří pouze zlomkovité halové jevy.
- E) Oblaka Cirrocumulus bývají mezi sebou více či méně pravidelně uspořádány.

Obecné studijní předpoklady

Kompletní průvodce přípravou na testy **OSP** společnosti **Scio**

5. 9.

K nejzajímavějším okamžikům mé kariéry patří zážitek z výuky leteckých instruktorů v Izraelském vojenském letectvu o psychologii efektivního tréninku. Přednášel jsem jim právě o důležitém principu trénování dovedností: odměna za zlepšený výkon funguje lépe než trest za chybný výkon. Toto tvrzení podporuje řada vědeckých důkazů z výzkumu chování holubů, krys i jiných zvířat a také lidí. Když jsem dokončil svoji entuziastickou řeč, jeden z nejzkušenějších instruktorů ve skupině zvedl ruku a přednesl svůj názor. Ten zásadně odmítl, že je to optimální přístup u leteckých kadetů. Řekl zhruba toto: „Při mnoha příležitostech jsem pochválil letecké kadety za čisté provedení nějakého akrobatického manévru. Při dalším pokusu stejný manévr téměř vždycky pokazili. A naopak, často jsem kadeta seřval do sluchátek za špatné provedení, a při dalším pokusu si vedl lépe.“^[citace: str. 268]

Které z následujících tvrzení vyplývá z uvedeného textu?

- A)** Vědecké výzkumy potvrzující výhodnost odměn za zlepšený výkon se mýlí.
- B)** Odměna za zlepšený výkon ve skutečnosti nefunguje zdaleka tak dobře, jako trest za výkon chybný.
- C)** Výzkumy potvrzují, že trestání chyb nefunguje tak dobře, jako odměňování zlepšení.
- D)** Autor textu školil vojenské letecké instruktory Islámského státu.
- E)** Autor sám dělal na toto téma řadu výzkumů.

5. 10.

Nutí-li vnější okolnosti Čedok před zahájením zájezdu změnit podmínky Smlouvy o zájezdu, navrhne zákazníkovi změnu Smlouvy o zájezdu. Pokud změna Smlouvy o zájezdu vede i ke změně ceny zájezdu, musí být v návrhu nová cena uvedena. Navrhne-li Čedok změnu Smlouvy o zájezdu, má zákazník právo se rozhodnout, zda bude se změnou Smlouvy o zájezdu souhlasit, nebo zda od Smlouvy o zájezdu odstoupí.^[citace: str. 268]

Které z následujících tvrzení vyplývá z uvedeného textu?

- A)** Pokud Čedok navrhne změnu Smlouvy o zájezdu, která ale neovlivňuje cenu zájezdu, nemá zákazník možnost se rozhodnout, jestli se změnou souhlasí, nebo zda od Smlouvy odstoupí.
- B)** Čedok má právo navrhnout změnu Smlouvy o zájezdu i v případě, že ho k tomu nenutí vnější okolnosti.
- C)** Cena zájezdu se nemůže změnit bez změny Smlouvy o zájezdu.
- D)** Při změně ceny zájezdu má zákazník právo od Smlouvy o zájezdu odstoupit pouze v případě, že se cena mění v neprospěch zákazníka.
- E)** V návrhu změny Smlouvy o zájezdu musí být uvedena také nová cena, za předpokladu, že změna Smlouvy o zájezdu vede i ke změně ceny zájezdu.

5. 11.

Šašek a syn je první hrou, v níž si Bolek Polívka zahraje se svým synem Vladimírem. Protože je Bolek Polívka už zkušeným a zběhlým šaškem, ujímá se role vychovatele. Naopak syn Vladimír hraje mladého šlechtice, kterého rodiče odložili do sirotčince, což ho přinutí stát se šaškem. V průběhu učení se šaškovským způsobům také postupně odhaluje svůj původ a zjišťuje, kdo byli jeho rodiče. Autorem i režisérem inscenace je samotný Bolek Polívka, jenž je svými šaškovskými rolemi pověstný.^[citace: str. 268]

Které z následujících tvrzení vyplývá z uvedeného textu?

- A) Autorem hry Šašek a syn je Bolek Polívka se svým synem Vladimírem.
- B) Ve hře Šašek a syn odhaluje Bolek Polívka svůj šlechtický původ.
- C) Bolek Polívka nehraje šaška poprvé.
- D) Hra Šašek a syn vypráví příběh šaškova syna, kterého jeho rodiče odložili do sirotčince.
- E) Vladimír Polívka proslul hlavně díky účinkování v divadelních hrách se svým otcem.

5. 12.

Pokud přijde řeč na exkluzivní vína, tipoval by každý za zemi jejich původu Francii, Itálii, Argentinu nebo Kalifornii. Nikdo by ale nevsadil na Austrálii. Přesto právě zde má kořeny vinařství Penfolds, které proslulo jedněmi z nejdelikátnějších odrůd. Důraz je kladen zejména na Sauvignon Blanc, který dosud nebyl zkřížen s žádnou další odrůdou. Ten nabízejí ve speciální ampuli zvané Block 42, kterou vám dodají jen v rámci služby, která slibuje zážitek z vína na té nejvyšší úrovni a při níž vám tento luxusní nápoj naleje i představí jejich speciálně vyškolený sommelier. Služba zatím však není dostupná mimo kontinent.^[citace: str. 268]

Které z následujících tvrzení vyplývá z uvedeného textu?

- A) Většina nejdražších vín ve skutečnosti pochází z Austrálie.
- B) Block 42 není možné z vinařství Penfold objednat do České republiky ani jako samostatnou lahev.
- C) Sauvignon Blanc je jednou z nejprosluleji zkřížených odrůd.
- D) Odrůda Sauvignon Blanc se kromě Francie, Itálie, Argentiny a Kalifornie pěstuje také v Austrálii.
- E) Vinařství Penfolds je jediné světové vinařství, kde se pěstuje odrůda Sauvignon Blanc.

5. 13.

Čtvrtletní výsledky jednoho z nejúspěšnějších českých startupů současnosti – Kiwi.com – potvrdily pokračující růst. Tržby vyrostly o další desítky procent a tak je nyní ve fázi příprav i pobočka za hranicemi České republiky. Kiwi.com je jednoduchý vyhledávač letenek, který se zaměřuje především na spojování cest nespolečných aerolinek. Tím dokáže vytvořit nejlevnější alternativu pro leteckou přepravu.^[citace: str. 268]

Která/é z následujících tvrzení vyplývá/ají z uvedeného textu?

- I. Tržby kiwi.com vyrostly i díky přípravě zahraničních poboček.
- II. Vyhledávač Kiwi dokáže propojovat lety od různých společností.
- III. Už v minulém čtvrtletí tržby kiwi.com rostly.

A) jen I. B) jen II. C) jen I. a III. D) jen II. a III. E) všechna tři

Obecné studijní předpoklady

Kompletní průvodce přípravou na testy **OSP** společnosti **Scio**

5. 14.

Statický náboj vzniká, když dva materiály přicházejí spolu do styku a opětovně se oddělují, nebo jejich třením (triboelektrické nabíjení). To způsobuje rozdělení nebo převod negativních elektronů z jednoho atomu na druhý. Velikost náboje je závislá na řadě faktorů, jako jsou materiál (jeho elektrické a fyzikální vlastnosti), teplota, vlhkost, tlak a rychlost oddělení materiálů. Čím větší je tlak nebo rychlost oddělení, tím větší je náboj. Statický náboj vzniká hojně v zimních měsících (nízká vlhkost). Je to proto, že některé materiály jsou schopny absorbovat vlhkost (vodu) ze vzduchu do sebe a tím se stávají více vodivými. ^[citace: str. 268]

Které/á z následujících tvrzení vyplývá/ají z uvedeného textu?

- I. Statický náboj vzniká hlavně v zimním období, protože vlhkost z materiálů přechází do vzduchu, a ten se tak stává více vodivý.
- II. Statický náboj vzniká nejčastěji pomocí tření a tento proces se nazývá triboelektrické nabíjení.
- III. Velikost statického náboje závisí na různých podmínkách kupříkladu na vlhkosti, teplotě apod.

A) žádné B) jen I. C) jen III. D) II. a III. E) I. a III.

5. 15.

Hvězdoš jarní je stálezelená ponořená rostlina s drobkovitými kvítky, která je svými kořeny pevně zakotvena ve dně. Její celková výška je 5–40 cm, přičemž její velká část se skrývá pod vodou. Kvítky vyrůstající od května do června a v podpaždí listů jsou velice malé, téměř nezřetelné. Relativně nenáročný hvězdoš upřednostňuje slunečnou polohu, může ale vyrůst i v polostínu a stínu. Ideální hloubka vody je 30–60 cm. V jezírkách či pomalu tekoucí vodě má důležitou funkci jako výrobce kyslíku, prvku nezbytně důležitého pro udržení kvality vody. ^[citace: str. 268]

Které/á z následujících tvrzení vyplývá/ají z uvedeného textu?

- I. Hvězdoš jarní může někdy růst i celý ponořený pod vodou.
- II. Hvězdoš jarní má v jezírkách nebo pomalu tekoucí vodě podstatnou roli při tvorbě kyslíku, který dýcháme.
- III. Hvězdoš jarní může růst i v poměrně rychle tekoucí vodě, tam se ale nepodílí na tvorbě kyslíku.

A) žádné B) jen I. C) jen II. D) jen I. a II. E) jen I. a III.

5. 16.

Nejznámějším ozdobným kamenem, který je zároveň rudou, je zelený malachit, známý produkt větrání mědi a měděných rud. Není jediného ložiska těchto rud, ať již sirných nebo kyslíkatých, na němž by se ve svrchních částech hojně nevyskytoval. Malachit vzniká rozkladem sirníků mědi, zejména chalkopyritu a chalkozínu. Nejnovějším nalezištěm malachitu k ozdobným účelům je Eilat v Izraeli. ^[citace: str. 268]

Které/á z následujících tvrzení vyplývá/ají z uvedeného textu?

- I. Zelený malachit je nejznámější ozdobný kámen.
- II. Eilat v Izraeli je nejnovější naleziště malachitu.
- III. Malachit se hojně vyskytuje ve všech ložiscích sirných i kyslíkatých rud.

A) jen II. B) jen III. C) I. a II. D) II. a III. E) I. a III.

5. 17.

Me'ir Feinstein byl palestinský Žid, který žil v Jeruzalémě v britské mandátní Palestině. Vstoupil do hlavní židovské podzemní vojenské organizace Hagana, v níž získal svůj první vojenský výcvik. Roku 1944 se v šestnácti letech, s padělaným dokumentem o svém věku, přihlásil ke službě v britské armádě proti nacistickému Německu. Po demobilizaci v červenci 1946 se stal členem židovské ozbrojené podzemní revizionistické skupiny Irgun, která bojovala proti Britům s cílem získat nezávislost a vytvořit židovský stát. [citace: str. 268]

Které/á z následujících tvrzení vyplývá/ají z textu?

- I. Hagana byla podzemní vojenská organizace, bojující s britskou armádou proti nacistickému Německu.
- II. V roce 1946 se Me'ir Feinstein přidal k nacistickému Německu v boji proti Britům.
- III. Vytvořit nezávislý židovský stát byl hlavní cíl organizace Hagana.

A) žádné B) jen II. C) jen III. D) I. a II. E) II. a III.

5. 18.

V prvních letech války plenila anglická vojska vedená svým králem řadu severofrancouzských měst. Roku 1337 byly potopeny francouzské lodě u Flanderského pobřeží. Odplatou měla být bitva u Kresčaku, kde měli Francouzi početní převahu. Z důvodu špatné organizace rytířské jízdy (každý rytíř raději bojoval sám za sebe) nedovedli Francouzi čelit útoku anglické armády, zvláště pěchoty (tu tvořili lučištníci, žoldnéři – šlechtici, svobodní sedláci aj.), a proto tuto bitvu Angličané vyhráli. V bitvě u Kresčaku padl i český král Jan Lucemburský, který bojoval za Francii. Francouzský král nebyl zajat ani usmrcen, protože uprchl. Zemřel zde jen jeho kůň. [citace: str. 268]

Které z následujících tvrzení **nevyplyvá** z uvedeného textu?

- A) V bitvě bojovali kromě Angličanů a Francouzů také účastníci jiných národů.
- B) Část francouzské armády nebyla v bitvě u Kresčaku dobře organizována.
- C) V anglické armádě bojovali také sedláci.
- D) Bitva u Kresčaku byla pro Angličany odplatou.
- E) Francouzský král nebyl Angličany dopaden.

5. 19.

Už teď nám roboti usnadňují naše životy. Pomáhají nám v kuchyni, sekají za nás trávu nebo mohou například vyluxovat. Do budoucna se počítá, že roboti za nás převezmou téměř všechny manuální činnosti. Má to ale i svoji temnou stranu. Už v minulosti lidstvo zažilo masivní propouštění v důsledku zavádění strojů. Podle mnohých stojíme i teď na prahu prudkého nárůstu nezaměstnanosti. [citace: str. 268]

Které z následujících tvrzení vyplývá z uvedeného textu?

- A) Když byli zavedeni roboti na sekání trávy, tak došlo ke snížení zaměstnanosti.
- B) Už teď pomáhají některým lidem roboti s úklidem.
- C) Odborníci se domnívají, že v brzké budoucnosti dojde k nárůstu nezaměstnanosti.
- D) Robotizace má nevýhodu v tom, že se pracovní pozice přesouvají.
- E) Každý pokrok má i svoje nevýhody.

Obecné studijní předpoklady

Kompletní průvodce přípravou na testy **OSP** společnosti **Scio**

5. 20.

Příběh 3D filmu, natočeného pomocí počítačové animace podle původního scénáře, sleduje osudy Emmeta, obyčejné, pravidel dbalé a dokonale průměrné mini-figurky LEGO, která je omylem považována za nejvýjimečnější osobu, která jediná může zachránit svět. Je odveden do společenstva cizinců, kteří se vydali na velkolepou výpravu proti zlému tyranovi. Emmet je na takovou cestu až k popukání zoufale nepřipraven. ^[citace: str. 268]

Které z následujících tvrzení vyplývá z uvedeného textu?

- A) Emmet je považován za nejvýjimečnější osobu, protože je naprosto průměrný.
- B) Postava Emmeta je ve filmu unesená zlým tyranem.
- C) Jedině Emmet může v daném filmu zachránit svět.
- D) Film obsahuje humorné prvky.
- E) Ačkoli Emmet není na svůj úkol připraven, film dobře dopadne.

5. 21.

Machiavellismus je dnes považován za označení pragmatického a cynického jednání v politice. Machiavellistou je myšlen ten, kdo uznává, že účel světí prostředky, a je ochoten dopouštět se morálně pochybných jednání ve snaze dosáhnout obecně prospěšného cíle. ^[citace: str. 268]

Které z následujících tvrzení vyplývá z uvedeného textu?

- A) Machiavelista ospravedlňuje svá jednání snahou dosáhnout osobního cíle.
- B) Většina politiků v dnešní době je cynických a jedná pragmaticky.
- C) Jako Machiavellista je označován ten, kdo je s to konat proti morálním zásadám.
- D) Politici se často řídí zásadami Machiavellismu, aby dosáhli většího počtu voličů.
- E) Machiavellismus je společností většinou chápán kladně.

5. 22.

Z výzkumu navzdory očekávání mnoha odborníků vyplynulo, že studenti, kteří nejsou z bezproblémových rodin, nemají výrazně horší výsledky u maturit než jejich na první pohled neznevýhodnění vrstevníci.

Které z následujících tvrzení vyplývá z uvedeného textu?

- A) Někteří odborníci očekávali, že studenti z problematických rodin budou mít výsledky u maturity lepší, než jejich vrstevníci.
- B) Z výzkumu vyplynulo, že studenti z bezproblémových rodin, mají výrazně lepší výsledky u maturit.
- C) Být z problematické rodiny může být, co se týče maturity, považováno na první pohled dokonce za výhodu.
- D) Podle výzkumu nemají studenti z bezproblémových rodin výsledky u maturity výrazně lepší.
- E) Studenti z problematických rodin dosahují u maturity stejných výsledků, jako jejich vrstevníci.